

VAJNORSKÉ *novinky*

11 – 12/2022
ročník XXVIII
—
nepredajné

Dvojmesačník občanov
mestskej časti
Bratislava-Vajnory

—
Prvé rokovanie
miestneho
zastupiteľstva

—
Rozhovor
s Gabrielou
Zemanovou

—
Mikuláš
rozsvietil
vianočný
stromček

V čísle sa dočítate

Str. 3	Príhovor starostu Mikuláš rozsvietil vianočný stromček v Parku pod lipami	Str. 18 – 19	Osudové spojenie osvietenej osobnosti Ferdíša Jurigu s Vajnormi (3)
Str. 4	Čo nám napadne, ak povieme Vianoce? Tradičné slovenské Vianoce – prezentácia Vajnor	Str. 20 – 23	Univerzálny človek – žienka plná energie Rozhovor s pracovníčkou miestneho úradu Gabrielou Zemanovou
Str. 5	Čo na to starosta?	Str. 24 – 25	Príbehy vajnorského ornamentu (13)
Str. 6	Vo Vajnoroch bude v lete hviezdny Lovestream festival Strom do domu vo finále	Str. 26 – 29	Život FK Vajnory
Str. 7	Bude vajnorské námestie (raz) krajšie?	Str. 30	Oslávili sme Deň Jána Pavla II., V jablkovom sade, Milión detí sa modlí ruženec
Str. 8 – 9	Ako sme volili v mestskej časti Bratislava-Vajnory	Str. 31	Deň profesií, Popoludnie s rodičmi
Str. 10	Prvé rokovanie miestneho zastupiteľstva	Str. 32	Veselé tekvičkovanie, Šarkaniáda
Str. 11 – 12	Predstavujeme zvolených poslancov miestneho zastupiteľstva	Str. 33	Beseda so spisovateľom Exkurzia na letisku M. R. Štefánika, Zapojili sme sa do EDUdramy, Vajnorské deti v rakúskej čokoládovni
Str. 12	Životné jubileá	Str. 34	Čo hovorí kronika Prešporská obec Vajnory (14)
Str. 13	Prvé výsledky zavedenia zberu kuchynského bioodpadu	Str. 35	Reprezentačný ples MČ Bratislava-Vajnory Podpis memoranda o spolupráci s Ekonomickou univerzitou
Str. 14	Nový parčík na Buzalkovej ulici Kto nekradne, okráda rodinu!?	Str. 36	Mestská časť Bratislava-Vajnory v roku 2022 (fotoreportáž)
Str. 15	Vajnorské novinky sa prezentovali v Senegale a v Gambii		
Str. 16	Spolupráca Vajnor a Slovenskej technickej univerzity		
Str. 17	Vajnorský širáček 2022		

CENNÍK INZERCIE

ROZMERY		CENA V EUR	
		bez DPH	s DPH
a)	1 strana: 21 × 29,7 cm	440,00	528,00
b)	1/2 strany: 19 × 13 cm	260,00	312,00
c)	1/4 strany: 9 × 13 cm	140,00	168,00
d)	1/8 strany: 6 × 9 cm	90,00	108,00
e)	1/16 strany: 4,5 × 6 cm	60,00	72,00
f)	cena plošného inzerátu atypických rozmerov (za 1 cm ²)	1,40	1,68
g)	Komerčná riadková inzercia (predám, kúpim, služby a pod.) za 1 slovo (tel. číslo = 1 slovo)	0,75	0,90
Politická inzercia: 1,5 násobok ceny bežnej inzercie vo Vajnorských novinkách			
Zľavy: Pri opakovanom uverejnení inzerátu 3 až 4 krát za sebou: zľava 10 %; 5 a viackrát za sebou = zľava 20 %			

ZBAVTE SA STARÝCH SPOTREBIČOV EKOLOGICKY A ZDARMA!

Vašu starú práčku, chladničku, mikrovlnku alebo iný spotrebič zo skupiny bielej techniky vám zadarmo vyzdvihneme priamo z vašej adresy a odvezieme na ekologickú recykláciu.

Navštívte www.zberelektroodpadu.sk a objednajte si bezplatný odvoz starého spotrebiča priamo z vašej adresy.

DÔLEŽITÉ KONTAKTY

Hlásenie porúch BVS: 0800 121 333

Hlásenie porúch ZSE: 0800 111 567

Hlásenie porúch VO: 02/63 81 01 51

Hasičská služba: 150, 112, Záchraná služba: 155, 112

Mestská polícia: 159, Havarijná služba: 0123

OLO: 02/50 11 01 11

MIESTNY ÚRAD

Mestská časť Bratislava-Vajnory, Roľnícka 109, 831 07 Bratislava

Tel. číslo do digitálnej ústredne: 0850 24 25 24

e-mailová adresa: vajnory@vajnory.sk

**VAJNORSKÉ
NOVINKY**

e-mail: redakcia@vajnory.sk

Internetová adresa:

www.vajnory.sk

Dvojmesačník obyvateľov mestskej časti Bratislava-Vajnory. Vydavateľ: Mestská časť Bratislava-Vajnory, Roľnícka 109, 831 07 Bratislava IČO: 00304565 ISSN 1339-0201. Registračné číslo: EV 3049/09. Redakcia: MÚ Vajnory, Roľnícka 109, 831 07 Bratislava. Náklad: 2 200 výtlačkov. Nepredajné. Uzavierka 5. 12. 2022, Vydané 16. 12. 2022, číslo 11–12/2022, ročník XXVIII. Číslo zostavil: PhDr. Stanislav Bachleda. Redakčná rada: predsedníčka Ing. Soňa Molnárová, členovia: Marek Grebečí, Ing. Václav Fekete, Jozef Šimonovič, Martin Matko Jazyková úprava: Mgr. Jela Lukyová Tlač: KASICO, a. s., Hagarova 9, 831 51 Bratislava Inzeráty: redakcia@vajnory.sk. Vydavateľ nezodpovedá za obsah inzerátov. Redakcia nevracia nevyžiadané rukopisy a fotografie. Za obsah jednotlivých príspevkov zodpovedajú v plnom rozsahu autori. Názory autorov a redakcie nemusia byť totožné.

Milí Vajnoráci,

rok 2022 sa končí a zároveň začína nové volebné obdobie samosprávnych orgánov našich miest, obcí a mestských častí. Aj touto cestou by som Vám chcel ešte raz poďakovať za dôveru, ktorú ste v nedávnych komunálnych voľbách dali mne i mojim kolegom v novozvolenom miestnom zastupiteľstve.

Táto dôvera je pre mňa i pre poslancov zaväzujúca. Funkcie, do ktorých sme boli zvolení, by sme všetci mali brať s pokorou, ako službu a povinnosť voči Vajnorom a ich obyvateľom. Zastupovať ich záujmy bez ohľadu na to, komu vo voľbách dali svoj hlas.

Chceme pokračovať v nastúpenej správnej ceste. Za uplynulé štyri roky sa nám podarilo rozbehnúť množstvo projektov a zároveň zachovať unikátny charakter našej mestskej časti ako dediny v meste. Popri tom všetkom sme sa snažili zodpovedne hospodáriť, boli sme aktívni a podarilo sa nám získať historicky obrovské množstvo finančných prostriedkov z rôznych grantov a vonkajších zdrojov. Máme teda na čo nadväzovať, máme v čom pokračovať.

Najväčšou výzvou do ďalšieho obdobia by teda malo byť udržanie rozbehnutých investičných projektov, zachovanie kvality a rozsahu našich služieb v kontexte inflácie, problémov s energiami a zároveň množstva vládnych opatrení, ktoré negatívnym spôsobom vstupujú do rozpočtov samospráv.

Svet, v akom dnes žijeme, nie je jednoduchý a prechádza mnohými krízami, pred ktorými sa nedá len tak skryť. Ťažké a náročné boli už aj uplynulé štyri roky a, bohužiaľ, ani to, čo nás v najbližšej dobe čaká, nevyzerá ako jednoduchá prechádzka ružovou záhradou. Energetická kríza, obrovská inflácia, migračná kríza, vojenský konflikt v našom susedstve sú veci, ktoré by sme si nikdy neželali, ale sú realitou v dobe, v ktorej žijeme. A dotýkajú sa každého mesta a obce, každej rodiny, každého jedného a každej jednej z nás. Ovplyvňujú peňaženky občanov, ich rodín, ale aj rozpočty štátov a samospráv. Bohužiaľ, aj z toho, čo sa deje vo veľkej politike na úrovni štátu je zrejmé, že obce, mestá a mestské časti opäť – a nebude to po prvýkrát – ostanú odkázané len samy na seba.

Napriek realite súčasného sveta však v žiadnom prípade nechceme strácať optimizmus a nádej. Pretože práve tie teraz potrebujeme

viac ako inokedy. Som presvedčený, že spoločne zvládneme akékoľvek problémy. Prekonali sme predsa aj obrovské a neľahké výzvy a krízy v uplynulom volebnom období, ktoré bolo poznamenané viac ako dva roky trvajúcou pandemiou a s ňou súvisiacimi mnohými obmedzeniami. Tie sú už, našťastie, minulosťou. Ale aj na základe skúseností z tohto obdobia viem, že vo Vajnoroch sa môžeme na seba navzájom spoľahnúť

Už tento týždeň začínajú Vianoce, najkrajšie sviatky v roku. Verím, že sa všetci šťastne stretne so svojimi najbližšími v rodinnom kruhu pri rozžiarenom stromčeku a štedrej večeri a v tejto sviatočnej atmosfére aspoň na chvíľu zabudneme na každodenné starosti po náročnom roku, ktorý sme zažili.

A tak Vám všetkým želám čo najkrajšie prežitie vianočných sviatkov a všetko dobré do nadchádzajúceho nového roku 2023. Veľa zdravia, šťastia a pohody, pretože to je to najdôležitejšie. Teším sa na stretnutia s Vami, na spoločné akcie počas budúceho roka a pevne verím, že všetky výzvy, ktoré nás čakajú, spoločne zvláame. Držme si v tom všetci palce.

Michal Vlček,
starosta

Mikuláš rozsvietil vianočný stromček v Parku pod lipami

Text: redakcia
Snímka: archív

Našu mestskú časť v pondelok večer 5. decembra navštívil svätý Mikuláš spoločne s anjelom a čertom. Deťom základných škôl rozdal balíčky s rôznymi maškrtami a slávnostne rozsvietil vianočný stromček v Parku pod lipami.

O krom tohto hlavného vianočného stromčeka už v prvú adventnú nedeľu pribudla sviatočná výzdoba na Rybníchej ulici v časti pri základnej škole, na ulici Pri mlyne a predĺžili sme aj svetelnú aleju na Roľníckej ulici.

A tak už si vo Vajnoroch môžeme naplno vychutnávať predvianočnú adventnú atmosféru.

Čo nám napadne, ak povieme Vianoce?

Text: Jozef Kováčik, farár

Snímka: archív

Jedna z detských hier spočíva v tom, že jedno z detí povie nejaké slovo a to druhé má čo najskôr zareagovať, čo mu pri tom slove napadne ako prvé. Skúsme sa teda spolu zahrať. Čo vám napadne ako prvé, keď poviem slovo Vianoce?

Pre niekoho bude prvou asociáciou slovo únava alebo stres. Predstava Vianoc je totiž spájaná s dokonalosťou. Poriadok, napečené, nakúpené... Pre iného to bude asociácia pekného, možno až gýčového pocitu. Vianočné trhy, stromček, idylka...

Pre nás kresťanov je jednou z najvýstižnejších asociíí slova Vianoce solidarita. Veríme, že Boh prišiel medzi nás v ľudskom tele preto, aby nám pomohol. Ponižil sa, vzal na seba Telo a stal sa jedným z nás. Nemusel to urobiť, no urobil to. Tajomstvo. Preto hovoríme, že žasneme nad tajomstvom Vianoc. Nie kvôli sentimentu a ozdobám, ale kvôli ich podstate. Ježiš prichádza ako malé bezbranné dieťa, ktoré sa nakoniec nechá pre nás ukrižovať. Máte poruke iné, väčšie tajomstvo?

A preto sú pre nás Vianoce zároveň záväzkom. Nie je to čas, ktorý sa končí vyhodnením vianočného stromčeka. Sme pozvaní k solidarite. Zostúpíť z piedestálu svojej predstavivosti a predsudkov, podať ruku tomu, kto to potrebuje. Ďakujem všetkým, ktorí to už roky robia. A nie je ich málo. Tajomstvo Vianoc tak skutočne dokáže prežiarit temnoty, ktoré často prežívame. Vianoce nie sú báj-

kou a výmyslom, ale sviatkom, ktorý dokáže zmeniť človeka k lepšiemu.

Priamy prenos vianočnej Polnočnej svätej omše bude tento rok prenášaný na RTVS z Farského kostola Sedembolestnej Panny Márie vo Vajnoroch.

Tradičné slovenské Vianoce – prezentácia Vajnor

Text: Anka Bednáriková

Snímka: Vajnorský okrásľovaci spolok

Vajnorský okrásľovaci spolok sa na pozvanie redakcie Slovenka 19. novembra 2022 zúčastnil akcie Tradičné slovenské Vianoce v OC Nivy, zameranej na vianočné zvyky, tradície, koláče či zdobenie stromčeka, kde sme predstavili nové vianočné pásmo s vianočnými piesňami a koledami pod vedením Ivana Štelára.

Naš program obecenstvo zaujal, o čom svedčí aj to, že poslednú pieseň, Tichá noc, spievali s nami všetci. Akcie sa zúčastnili aj naše členky paličkárky, ktoré sa prezentovali svojimi nádhernými paličkovanými čipkami, niektoré zdobia aj naše kroje. Ďakujeme paličkárkam za krásnu prezentáciu. Súčasťou tohto milého podujatia bola aj súťaž o najkrajšiu vianočnú tortu s vianočnou tematikou vrátane ochutnávky. A že to bolo vynikajúce, potvrdili všetci členovia VOS.

Radi by sme sa poďakovali redakcii Slovenka za pozvanie na túto krásnu akciu plnú vianočnej atmosféry.

Členovia VOS na akcii Tradičné slovenské Vianoce v OC Nivy

Čo na to starosta?

Snímka: archív

► Aké úsporné opatrenia mestská časť Bratislava-Vajnory pripravuje v súvislosti s energetickou krízou a infláciou?

Celá Európa tento rok zápasí s obrovskou infláciou a zvyšujúcimi sa nákladmi na energiu, týka sa to, samozrejme, aj Vajnor. Navyše je tu ešte slovenské špecifikum, kde negatívnym spôsobom vstupuje do rozpočtov samospráv množstvo vládných opatrení. Namiesto pomoci, ktorú by sme teraz od štátu očakávali, prišiel prístup štátu, ktorý naopak prehlbuje finančné problémy samosprávy. V minulom období sme dobre hospodárili, ale napriek tomu rastúca inflácia a energetická kríza je natoľko vážna, že aktuálne najväčšou výzvou je pre nás udržanie rozbehnutých investičných projektov a zachovanie kvality a rozsahu našich služieb pre občanov.

Preto sme aj my museli pristúpiť k viacerým opatreniam, ktoré budú šetriť energiu a finančné prostriedky. Tento rok nebude vo Vajnoroch tradičná ľadová plocha, a to aj preto, aby sme mohli zachovať iné dôležité služby. Je nám ľúto, že tento priestor nebude môcť byť spustený, ale verím, že to tak bude len počas tejto zimy a budúci rok bude už priaznivejší a ľadová plocha bude už v plnej prevádzke. Energeticky veľmi náročnou bola aj stará budova na Šaldovej, ktorú sme získali do vlastníctva mestskej časti, a môžeme tak pristúpiť k jej rekonštrukcii. V súčasnej situácii by nás prevádzka tejto zastaranej budovy stála na energiách 40 tisíc eur ročne, a to ani nehovorím o investíciách. Ani mne nie je príjemné, že sa odtiaľ musí vysťahovať viacero spolkov a nájomcov, ktorí ju doteraz využívali, ale v budúcnosti by nás to všetko stálo ďaleko viac. Vďaka rekonštrukcii ju postupne premeníme na nové kultúrno-vzdelávacie centrum.

Šetrenie neobíde ani náš úrad. Znížili sme teplotu v kanceláriách na úrade, zároveň sme už pred zimným obdobím predvídavo zrekonštruovali kotolňu úradu, kde sme vymenili kotly, ktoré priniesú úsporu energie. Menili sa aj rozvodny a kotolňa na základnej škole, čo tiež prispieje k energetickým úsporám. Podľa situácie na trhu s energiou po 1. januári budeme pripravovať aj ďalšie regulácie. Počas zimných prázdnin od 23. decembra do 8. januára, kedy ľudia úrad bežne nenavštevujú, bude budova úradu zatvorená, nebude sa v nej svietiť ani kúriť.

Na druhej strane však urobíme všetko preto, aby základné služby v mestskej časti zostali zachované a aby sa to žiadnym spôsobom nedotklo škôl a školských zariadení, zimej údržby a ďalších nevyhnutných úko-

nov. Napriek tomu, že niektoré školy na Slovensku avizujú, že nebudú v plnej prevádzke, tie vajnorské budú. Vždy som deklaroval aj rodičom, že deti majú chodiť do školy, doma už boli v uplynulých rokoch počas pandémie dosť dlho a nemôžeme hazardovať s ich vzdelaním.

► Budúce leto čaká Vajnory festival Lovestream spolu s vystúpením kapely Imagine Dragons, kedy možno očakávať obrovskú návštevnosť. Ako táto akcia ovplyvní život vo Vajnoroch?

Pôjde o jednu z najväčších akcií, aké Vajnory zažili. Na jednej strane sme radi, že organizátori, ktorí pripravujú Lovestream festival, sa rozhodli toto podujatie s vystúpením kapely svetového mena ako Imagine Dragons uskutočniť práve vo Vajnoroch. Zároveň som si ale plne vedomý viacerých komplikácií, ktoré to počas 2-3 dní môže spôsobiť, najmä čo sa týka hluku a dopravy. Tak isto som zvažoval, či akciu urobiť alebo neurobiť, pretože ide o podujatie veľkého rozsahu, aké sme už desaťročia nezažili.

Preto sme pri dlhých rokovaniach žiadali z našej strany o elimináciu nevhodných vplyvov a zároveň o to, aby Vajnory mali z tejto akcie prospech a aby sme sa mohli spropagovať nielen v Bratislave, ale aj v širšom medzinárodnom meradle. Organizátor sa zaviazal poskytnúť mestskej časti aj finančný príspevok 80 tisíc eur. Tento nie malý obnos využijeme na podporu rozvoja Vajnor.

S organizátorom Silvi Production som podpísal Memorandum o spolupráci a v ňom je okrem spomenutých 80 tisíc eur aj dohoda o ďalších benefitoch. Napríklad aj o tom, že na akcii bude poskytnutý priestor pre propagáciu a prezentáciu mestskej časti, tradícií a kultúrneho dedičstva Vajnor. V spoločnom memorande sa organizátor podujatia tiež zaviazal zabezpečiť napríklad posilnenie kyvadlovej dopravy počas festivalu. Rovnako zabezpečí opatrenia pre zníženie hlučnosti a rušenia obyvateľov mestskej časti Vajnory. Za dôležité považujeme aj vytvorenie dostatočného počtu parkovacích miest pre účastníkov podujatia a zavedenie potrebných bezpečnostných opatrení. Obyvatelia Vajnor budú mať na podujatie cenovo zvýhodnené vstupné a do činností spojených s prípravou a organizáciou podujatia budú poskytnuté pracovné príležitosti aj pre občanov Vajnor.

Nakoniec aj plocha starého letiska by mala v zmysle územného plánu slúžiť na podobné účely.

Chcel by som vyzdvihnúť aj prístup zástupcov vlastníka pozemku, ktorí svoj súhlas na poskytnutie priestoru pre festival pod-

Starosta MČ Vajnory M. Vlček

mienili v prvom rade našim odobrením, aby boli rešpektované predovšetkým záujmy obyvateľov mestskej časti.

► Pripravuje mestská časť Vajnory nejaké aktivity v súvislosti s cyklotrasou z Vajnora na Zlaté piesky?

Áno, uvedomujeme si, že táto cyklotrasa je veľmi potrebná, pretože z Vajnora sa po cyklotrasách pohodlne a bezpečne dostanete už na mnohé smery, no prepojenie na Zlaté piesky nám stále veľmi chýba. Považujem to za nevyhnutné najmä z dôvodu, že Zlaté piesky sú konečnou zastávkou električiek, ktorou sa dá už pohodlne dostať do centra Bratislavy. Aj z tohto dôvodu sa nedávno uskutočnilo rokovanie v Ivanke pri Dunaji, kde sme sa so starostom tejto susednej obce stretli so zástupcami Národnej diaľničnej spoločnosti, Ministerstva dopravy a výstavby SR, ako aj s cyklokoordinátormi z Bratislavského samosprávneho kraja a Magistrátu hlavného mesta SR Bratislavy.

Rokovanie bolo ďalšou etapou pripravovaného zámeru a hovorili sme o konkrétnych variantoch budúceho trasovania cyklotrasy z Ivanky pri Dunaji, Vajnora po Zlaté piesky. Za Vajnory považujem za potrebné vyriešiť dokončenie súčasnej cyklotrasy z nadjazdu a rovnako trasovanie od vlakovej stanice cez Vajnorské jazerá prepojením na Zlaté piesky. Zúčastneným som prezentoval náš koncept integrovaného parkoviska pri železničnej stanici, ktorý otvára dobrý predpoklad pre dopravný prepojujúci bod vrátane cyklotrasy, a to vrátane bezpečného prejazdu cyklistov ponad koľajisko.

Takže všetko nasvedčuje tomu, že by sa veci mali pohnúť, tlačím a budem tlačiť na všetkých kompetentných a zainteresovaných, aby sa naozaj začali realizovať čo najskôr.

V prípade otázok kontaktujte:
starosta@vajnory.sk

Vo Vajnoroch bude v lete hviezdny Lovestream festival

Príde aj skupina Imagine Dragons

Starosta MČ Vajnory M. Vlček

„Tešíme sa, že Vajnory sa stanú takto známymi nielen na Slovensku, ale aj v širšom regióne, pretože známe kapely, ktoré zavítajú na festival, celkom iste prilákajú návštevníkov aj zo zahraničia. Zároveň som rád, že Vajnory získajú prostredníctvom podujatia finančné prostriedky na rozvoj a rovnako sa budú propagovať aj vzácne tradície, ktoré v našej dedine v meste uchovávame. Vyzdvihujem aj prístup zástupcov vlastníka pozemku, ktorí súhlas na poskytnutie priestoru pre festival podmienili v prvom rade naším odobrením, aby boli rešpektované záujmy Vajnor“, povedal starosta mestskej časti Bratislava-Vajnory Michal Vlček.

Našej mestskej časti záleží na tom, aby sa podujatie dotklo života obyvateľov a dopravy v lokalite čo najmenej. Preto sa v spoločnom memorande organizátor podujatia napríklad zaviazal zabezpečiť počas festivalu posilnenie kyvadlovej dopravy, ako aj opatrenia na zníženie hlučnosti, a tým minimalizovať rušenie obyvateľov Vajnor. Za dôležité tiež považujeme vytvorenie dostatočného počtu parkovacích miest pre účastníkov podujatia i garanciu potrebných bezpečnostných opatrení.

Občania našej mestskej časti budú mať na festival cenovo zvýhodnené vstupné a budú im poskytnuté pracovné príležitosti v činnostiach spojených s prípravou a organizáciou podujatia, čo tiež považujeme za príležitosť pomôcť ľuďom v čase vysokej inflácie a finančných ťažkostí.

Text: redakcia
Snímka: archív

V mestskej časti Bratislav-Vajnory sa v dňoch 18. – 20. augusta 2023 uskutoční hudobné podujatie Lovestream festival. Vyplýva to z Memoranda o spolupráci, ktoré dnes podpísal starosta Vajnor Michal Vlček so spoločnosťou Silvi Production.

Na tomto podujatí privíta mestská časť Bratislava-Vajnory tisíce návštevníkov a množstvo známych koncertných hviezd. Najväčším ťahákom bude nepochybne vystúpenie kapely Imagine Dragons. Na základe podpísaného memoranda bude mať podujatie pre Vajnory aj množstvo benefitov. Organizátori venujú mestskej časti 80 tisíc eur, ktoré využije na podporu jej rozvoja. Na Lovestreame 2023 bude poskytnutý priestor pre propagáciu a prezentáciu mestskej časti Bratislava-Vajnory, tradícií a kultúrneho dedičstva Vajnor, ktoré sú v rámci Bratislavy známe ako „dedina v meste“.

Strom do domu vo finále

Text: redakcia **Snímka:** archív

V novembri sa dostal do finále projekt Strom do domu, v rámci ktorého sa sadili stromčeky priamo v záhradách Vajnorákov. Vajnory tak budú znova krajšie a zeleň oživí priestranstvá pred príbytkami občanov. Mestská časť Bratislava-Vajnory vysádza stále viac zelene aj na verejných priestranstvách, pretože okrem estetickú funkcie prináša aj ďalšie benefity, ako spevňovanie pôdy, zvyšovanie vlhkosti vzduchu a zdravú mikroklímu.

O akciu Strom do domu i o stromčeky bol veľký záujem. Ukázalo sa, že Vajnorákom záleží na tom, aby naša dedina v meste a aj ich záhrady boli čoraz zelenšie.

Bude vajnorské námestie (raz) krajšie?

Ja verím, že bude. Aký je prvý krok?

Text a prílohy: Ing. arch. Lubomír Lapšanský

MUSÍME DOSTAŤ TRANZITNÚ DOPRAVU MIMO CENTRA VAJNOR!

Trochu z histórie.

O vylúčenie tranzitnej dopravy z námestia sa Vajnory snažia už dlhé roky rôznymi spôsobmi: od petícií obyvateľov (od r. 2005) a verejných stretnutí, desiatok a desiatok rokovaní zástupcov obce s hl. mestom, župou, NDS-kou (Národnou diaľničnou spoločnosťou), ministerstvami, až po doslova fyzickú blokáciu komunikácie pri snahe presadiť kolektory (súbežné cesty po oboch stranách diaľnice D1).

Súčasnoscť.

Výsledok celého snaženia? Zrealizovanie len prvej časti Severného obchvatu (od kruhového objazdu pri OC Vajnoria popri letisku až po Rybníčinú ul.). Pokračovanie druhej časti Severného obchvatu smerom k dnešnej križovatke Čierna Voda (na diaľnici D4) zrealizované nikdy nebolo (napriek sľubom kompetentných inštitúcií). A tak tranzit intenzívnej dopravy cez Vajnorské námestie stále pokračuje. Pokračuje napriek tomu, že spomínaná nová diaľnica D4 mala problém Vajnor aspoň čiastočne vyriešiť. Ale nevyriešila...

Dôvodom je „slávna“ nedokončená križovatka D1D4. Pôvodne mala byť totiž zrealizovaná a odovzdaná do užívania spolu s diaľnicou D4. To sa z neznámych (?) dôvodov nestalo. A kedy sa stane? Veď od spustenia diaľnice D4 ukončila NDS výber dodávateľa až po roku...

Navyše Vajnory čaká ešte ďalšie nemalé preťaženie dopravy, ktoré bude spôso-

Križovatka D1D4 - existujúci stav (prevzaté)

bené rozbiehajúcou sa megalomanskou výstavbou pod názvom Park City Living pre 50 000 (!) obyvateľov v Chorvátskom Grobe. MČ Vajnory aj pri verejnom prerokovaní projektu 13. 06. 2022 priamo v Ch. Grobe tlmočila ústami starostu Vajnora zásadný nesúhlas s pripravovanou výstavbou. Asi by preto bolo najrozumnejšie podmieniť už začiatok tejto výstavby spoluúčasťou developera Park City Living na výstavbe Severného obchvatu Vajnora.

Ďalšie potrebné kroky.

Vedenie Vajnora sa intenzívne snaží zlú dopravnú situáciu Vajnora, nielen vo vzťahu k doprave na námestí, riešiť. V spolupráci s mestom a ďalšími zainteresovanými inšti-

túciami (župa, NDS, MDaV SR) plánuje presadiť do investičného plánu mesta aj projekt a realizáciu Severného obchvatu Vajnora, aby mohla komunikácia prechádzajúca cez námestie prejsť od štátu pod správu MČ Vajnora. Potom by už nič nebránilo tomu, aby sa vzácne zachované námestie šošovkovitého tvaru mohlo postupne komplexne rekonštruovať. Vylúčenie tranzitnej dopravy z námestia by, okrem iného, umožňovalo aj podstatné rozšírenie a skultivovanie existujúcej zelene na námestí. Prvé návrhy rekonštrukcie námestia Vajnora boli spracované v urbanistických štúdiách už v r. 2004, ďalšie návrhy by mohli vziť zo spolupráce samosprávy s Metropolitným inštitútom Bratislavy.

Severný obchvat Vajnora – návrh (prevzaté)

Ukážka z urbanisticko-architektonickej štúdie z r. 2004

Ako sme volili v mestskej časti Bratislava-Vajnory

VOĽBY DO ORGÁNOV SAMOSPRÁVY OBCÍ A VOĽBY DO ORGÁNOV SAMOSPRÁVNÝCH KRAJOV 29. OKTÓBRA 2022

POSLANCOV MIESTNEHO ZASTUPITEĽSTVA

Výsledky volieb poslancov Miestneho zastupiteľstva mestskej časti Bratislava-Vajnory	VOLEBNÝ OKRSOK ČÍSLO										Okrsk č. 1 - 5	Spolu v %
	1	2	3	4	5							
Počet voličov zapísaných v zozname voličov	1029	100,00 %	947	100,00 %	938	100,00 %	1046	100,00 %	921	100,00 %	4881	100,00 %
Počet voličov, ktorí sa zúčastnili na hlasovaní	425	41,30 %	511	53,96 %	462	49,25 %	487	46,56 %	449	48,75 %	2334	47,82 %
Počet voličov, ktorí odovzdali obálku	425	100,00 %	511	100,00 %	460	99,57 %	481	98,77 %	449	100,00 %	2326	99,66 %
Počet platných hlasovacích lístkov odovzdaných pre voľby poslancov do miestneho zastupiteľstva	394	100,00 %	484	100,00 %	437	100,00 %	464	100,00 %	424	100,00 %	2203	100,00 %
z toho pre kandidátov, ktorí boli zvolení												
1 Martina Reháková	234	59,39 %	254	52,48 %	260	59,50 %	244	52,59 %	225	53,07 %	1217	55,24 %
2 Stanislav Uhlár, Ing.	197	50,00 %	225	46,49 %	222	50,80 %	237	51,08 %	222	52,36 %	1103	50,07 %
3 Ľubica Mešková, Mgr. art.	185	46,95 %	243	50,21 %	221	50,57 %	207	44,61 %	202	47,64 %	1058	48,03 %
4 Katarína Pokrivčáková, Ing.	177	44,92 %	229	47,31 %	206	47,14 %	212	45,69 %	214	50,47 %	1038	47,12 %
5 Róbert Vajda	183	46,45 %	207	42,77 %	186	42,56 %	206	44,40 %	222	52,36 %	1004	45,57 %
6 Soňa Molnárová, Ing.	184	46,70 %	218	45,04 %	196	44,85 %	183	39,44 %	207	48,82 %	988	44,85 %
7 Jana Besedová, Mgr.	174	44,16 %	228	47,11 %	170	38,90 %	177	38,15 %	147	34,67 %	896	40,67 %
8 Juraj Zeman, JUDr.	135	34,26 %	202	41,74 %	182	41,65 %	178	38,36 %	173	40,80 %	870	39,49 %
9 Juraj Ondruška, Ing., PhD.	144	36,55 %	184	38,02 %	158	36,16 %	189	40,73 %	158	37,26 %	833	37,81 %
z toho pre kandidátov, ktorí zvolení neboli												
10 Norbert Hudcovský, Mgr.	156	39,59 %	181	37,40 %	178	40,73 %	173	37,28 %	132	31,13 %	820	37,22 %
11 Václav Fekete, Ing.	126	31,98 %	146	30,17 %	152	34,78 %	170	36,64 %	138	32,55 %	732	33,23 %
12 Martin Tvrdňoň, Ing.	133	33,76 %	181	37,40 %	117	26,77 %	136	29,31 %	107	25,24 %	674	30,59 %
13 Dominika Boršovská	79	20,05 %	129	26,65 %	121	27,69 %	113	24,35 %	92	21,70 %	534	24,24 %
14 Veronika Feketeová	70	17,77 %	81	16,74 %	90	20,59 %	79	17,03 %	82	19,34 %	402	18,25 %
15 Jakub Ležanský	56	14,21 %	80	16,53 %	63	14,42 %	88	18,97 %	53	12,50 %	340	15,43 %
16 Matúš Fekete, Bc.	59	14,97 %	73	15,08 %	75	17,16 %	67	14,44 %	60	14,15 %	334	15,16 %
17 Milín Kaňuščák, Ing.	60	15,23 %	74	15,29 %	75	17,16 %	54	11,64 %	45	10,61 %	308	13,98 %

STAROSTU MESTSKEJ ČASTI

Výsledky volieb poslancov Miestneho zastupiteľstva mestskej časti Bratislava-Vajnory	VOLEBNÝ OKRSOK ČÍSLO										Okrsk č. 1 - 5	Spolu v %
	1	2	3	4	5							
Počet voličov zapísaných v zozname voličov	1029	100,00 %	947	100,00 %	938	100,00 %	1046	100,00 %	921	100,00 %	4881	100,00 %
Počet voličov, ktorí sa zúčastnili na hlasovaní	425	41,30 %	511	53,96 %	462	49,25 %	487	46,56 %	449	48,75 %	2334	47,82 %
Počet voličov, ktorí odovzdali obálku	425	100,00 %	511	100,00 %	460	99,57 %	481	98,77 %	449	100,00 %	2326	99,66 %
Počet platných hlasovacích lístkov odovzdaných pre voľby starostu	410	100,00 %	501	100,00 %	429	100,00 %	455	100,00 %	424	100,00 %	2219	100,00 %
z toho pre jednotlivých kandidátov												
1 Michal Vlček, Ing.	270	65,85 %	325	64,87 %	245	57,11 %	251	55,16 %	265	62,50 %	1356	61,11 %
2 Monika Debnárová, Ing.	66	16,10 %	105	20,96 %	104	24,24 %	104	22,86 %	74	17,45 %	453	20,41 %
3 Juraj Ondruška, Ing., PhD.	74	18,05 %	71	14,17 %	80	18,65 %	100	21,98 %	85	20,05 %	410	18,48 %

POSLANCA MESTSKÉHO ZASTUPITEĽSTVA ZA MESTSKÚ ČASŤ

Výsledky volieb poslancov Miestneho zastupiteľstva mestskej časti Bratislava-Vajnory	VOLEBNÝ OKRSOK ČÍSLO										Okrsk č. 1 - 5	Spolu v %
	1	2	3	4	5							
Počet voličov zapísaných v zozname voličov	1029	100,00 %	947	100,00 %	938	100,00 %	1046	100,00 %	921	100,00 %	4881	100,00 %
Počet voličov, ktorí sa zúčastnili na hlasovaní	425	41,30 %	511	53,96 %	462	49,25 %	487	46,56 %	449	48,75 %	2334	47,82 %
Počet voličov, ktorí odovzdali obálku	425	100,00 %	511	100,00 %	460	99,57 %	481	98,77 %	449	100,00 %	2326	99,66 %
Počet platných hlasovacích lístkov odovzdaných pre voľby poslanca do MsZ za MČ Bratislava-Vajnory	389	100,00 %	470	100,00 %	429	100,00 %	407	100,00 %	418	100,00 %	2113	100,00 %
z toho pre jednotlivých kandidátov												
1 Michal Vlček, Ing.	206	52,96 %	236	50,21 %	178	41,49 %	183	44,96 %	204	48,80 %	1007	47,66 %
2 Monika Debnárová, Ing.	85	21,57 %	136	28,10 %	134	30,66 %	131	28,23 %	104	24,53 %	590	26,78 %
3 Juraj Ondruška, Ing., PhD.	78	19,80 %	86	17,77 %	93	21,28 %	79	17,03 %	90	21,23 %	426	19,34 %
4 Milín Kaňuščák, Ing.	17	4,31 %	9	1,86 %	18	4,12 %	6	1,29 %	10	2,36 %	60	2,72 %
5 Jaroslav Žitný, Bc.	3	0,76 %	3	0,62 %	6	1,37 %	8	1,72 %	10	2,36 %	30	1,36 %

PRIMÁTORA HLAVNÉHO MESTA

Výsledky volieb poslancov Miestneho zastupiteľstva mestskej časti Bratislava-Vajnory	VOLEBNÝ OKRSOK ČÍSLO										Okrskok č. 1-5	Spolu v %
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
Počet voličov zapísaných v zozname voličov	1029	100,00 %	947	100,00 %	938	100,00 %	1046	100,00 %	921	100,00 %	4881	100,00 %
Počet voličov, ktorí sa zúčastnili na hlasovaní	425	41,30 %	511	53,96 %	462	49,25 %	487	46,56 %	449	48,75 %	2334	47,82 %
Počet voličov, ktorí odovzdali obálku	425	100,00 %	511	100,00 %	460	99,57 %	481	98,77 %	449	100,00 %	2326	99,66 %
Počet platných hlasovacích lístkov odovzdaných pre voľby primátora hlavného mesta SR Bratislavy v mestskej časti Bratislava-Vajnory	376	100,00 %	473	100,00 %	440	100,00 %	416	100,00 %	415	100,00 %	2120	100,00 %
z toho pre jednotlivých kandidátov												
1 Matúš Vallo, Ing. arch.	200	53,19 %	297	62,79 %	234	53,18 %	205	49,28 %	221	53,25 %	1157	54,58 %
2 Rudolf Kusý, Mgr.	133	35,37 %	135	28,54 %	157	35,68 %	157	37,74 %	143	34,46 %	725	34,20 %
3 Miroslav Heredoš	14	3,72 %	7	1,48 %	24	5,45 %	23	5,53 %	30	7,23 %	98	4,62 %
4 Martin Jakubec, PhDr., PhD.	6	1,60 %	6	1,27 %	6	1,36 %	11	2,64 %	7	1,69 %	36	1,70 %
5 Martin Mlýnek, Ing.	10	2,66 %	6	1,27 %	10	2,27 %	5	1,20 %	4	0,96 %	35	1,65 %
6 Miroslav Vetrík, Mgr.	4	1,06 %	10	2,11 %	2	0,45 %	6	1,44 %	3	0,72 %	25	1,18 %
7 Milena Minichová, Mgr. art.	3	0,80 %	5	1,06 %	5	1,14 %	0	0,00 %	3	0,72 %	16	0,75 %
8 Andrej Trnovec, RNDr.	4	1,06 %	3	0,63 %	1	0,23 %	4	0,96 %	3	0,72 %	15	0,71 %
9 Peter Poláček, Ing.	2	0,53 %	4	0,85 %	1	0,23 %	5	1,20 %	1	0,24 %	13	0,61 %

POSLANCOV ZASTUPITEĽSTVA SAMOSPRÁVNEHO KRAJA

Výsledky volieb poslancov Miestneho zastupiteľstva mestskej časti Bratislava-Vajnory	VOLEBNÝ OKRSOK ČÍSLO										Okrskok č. 1-5	Spolu v %
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
Počet voličov zapísaných v zozname voličov	1029	100,00 %	947	100,00 %	938	100,00 %	1046	100,00 %	921	100,00 %	4881	100,00 %
Počet voličov, ktorí sa zúčastnili na hlasovaní	424	41,21 %	510	53,85 %	463	49,36 %	487	46,56 %	449	48,75 %	2333	47,80 %
Počet voličov, ktorí odovzdali obálku	424	41,21 %	507	53,54 %	458	48,83 %	476	45,51 %	447	48,53 %	2312	47,37 %
Počet platných hlasovacích lístkov odovzdaných pre voľby do zastupiteľstva	378	89,15 %	462	91,12 %	423	92,36 %	422	88,66 %	403	90,16 %	2088	2088
z toho pre jednotlivých kandidátov												
1 Juraj Ondruška, Ing., PhD.	152	40,21 %	166	35,93 %	189	44,68 %	197	46,68 %	183	45,41 %	887	42,48 %
2 Lenka Antalová Plavuchová, Mgr.	95	25,13 %	162	35,06 %	135	31,91 %	82	19,43 %	113	28,04 %	587	28,11 %
3 Peter Pilinský, Mgr.	69	18,25 %	119	25,76 %	89	21,04 %	69	16,35 %	92	22,83 %	438	20,98 %
4 Milán Kaňuščák, Ing.	93	24,60 %	85	18,40 %	78	18,44 %	79	18,72 %	77	19,11 %	412	19,73 %
5 Viliam Srdoš, MUDr.	50	13,23 %	46	9,96 %	49	11,58 %	65	15,40 %	63	15,63 %	273	13,07 %
6 Milada Dobrotková, Ing., MPH	60	15,87 %	49	10,61 %	42	9,93 %	44	10,43 %	32	7,94 %	227	10,87 %
7 Miloš Máťuš	37	9,79 %	40	8,66 %	38	8,98 %	51	12,09 %	30	7,44 %	196	9,39 %
8 Jaroslav Žitný, Bc.	25	6,61 %	29	6,28 %	25	5,91 %	42	9,95 %	36	8,93 %	157	7,52 %
9 Jana Hlavová, Ing.	13	3,44 %	43	9,31 %	29	6,86 %	30	7,11 %	19	4,71 %	134	6,42 %
10 Róbert Pajdlhauser, Ing.	26	6,88 %	31	6,71 %	25	5,91 %	27	6,40 %	19	4,71 %	128	6,13 %
11 Matej Hraško, Ing.	21	5,56 %	22	4,76 %	17	4,02 %	26	6,16 %	25	6,20 %	111	5,32 %
12 Miroslav Juhász	7	1,85 %	8	1,73 %	4	0,95 %	13	3,08 %	5	1,24 %	37	1,77 %
13 Rudolf Ivičič, Mgr.	10	2,65 %	10	2,16 %	8	1,89 %	3	0,71 %	5	1,24 %	36	1,72 %
12 Peter Smižanský, Ing.	4	2,63 %	5	1,08 %	8	1,89 %	5	1,18 %	3	0,74 %	25	1,20 %

PRESEDU SAMOSPRÁVNEHO KRAJA

Výsledky volieb poslancov Miestneho zastupiteľstva mestskej časti Bratislava-Vajnory	VOLEBNÝ OKRSOK ČÍSLO										Okrskok č. 1-5	Spolu v %
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
Počet voličov zapísaných v zozname voličov	1029	100,00 %	947	100,00 %	938	100,00 %	1046	100,00 %	921	100,00 %	4881	100,00 %
Počet voličov, ktorí sa zúčastnili na hlasovaní	424	41,21 %	510	53,85 %	463	49,36 %	487	46,56 %	449	48,75 %	2333	47,80 %
Počet voličov, ktorí odovzdali obálku	424	41,21 %	507	53,54 %	458	48,83 %	476	45,51 %	447	48,53 %	2312	47,37 %
Počet platných hlasovacích lístkov odovzdaných pre voľby predsedu samosprávneho kraja	383	90,33 %	480	94,67 %	416	90,83 %	427	89,71 %	409	91,50 %	2115	91,48 %
z toho pre jednotlivých kandidátov												
1 Juraj Droba, Mgr., MBA, MA	223	58,22 %	326	67,92 %	272	65,38 %	258	60,42 %	257	62,84 %	1336	63,17 %
2 Ján Mažgút, Mgr.	73	19,06 %	37	7,71 %	45	10,82 %	57	13,35 %	75	18,34 %	287	13,57 %
3 Dušan Velič, prof., Ing., DrSc.	29	7,57 %	51	10,63 %	46	11,06 %	43	10,07 %	33	8,07 %	202	9,55 %
4 Ivan Bošňák, Ing.	28	7,31 %	30	6,25 %	26	6,25 %	34	7,96 %	26	6,36 %	144	6,81 %
5 Štefan Zima, Mgr. art.	9	2,35 %	8	1,67 %	10	2,40 %	9	2,11 %	7	1,71 %	43	2,03 %
6 Milan Lopašovský, PharmDr.	8	2,09 %	12	2,50 %	7	1,68 %	11	2,58 %	2	0,49 %	40	1,89 %
7 Andrej Trnovec, RNDr.	9	2,35 %	6	1,25 %	4	0,96 %	9	2,11 %	6	1,47 %	34	1,61 %
8 Magdaléna Sulánová, Ing.	4	1,04 %	10	2,08 %	6	1,44 %	6	1,41 %	3	0,73 %	29	1,37 %

Prvé rokovanie miestneho zastupiteľstva

Text: redakcia
Snímka: archív

Vo štvrtok 23. novembra 2022 sa novozvolení poslanci Miestneho zastupiteľstva mestskej časti Bratislava-Vajnory zišli po prvýkrát na svojom ustanovujúcom zasadnutí.

Sľub zložili starosta mestskej časti Michal Vlček a deväť poslancov zastupiteľstva – Jana Besedová, Ľubica Mešková, Soňa Molnárová, Juraj Ondruška, Katarína Pokrivčáková, Martina Reháková, Stanislav Uhlár, Róbert Vajda a Juraj Zeman. V slávnostnej časti zasadnutia vystúpila aj poslankyňa Národnej rady SR a bývalá starostka Vajnora Anna Zemanová.

Vo svojom úvodnom vystúpení starosta mestskej časti Bratislava-Vajnory Michal Vlček zdôraznil, že mandát, ktorý novozvoleným zástupcom mestskej časti dali občania v októbrových komunálnych voľbách, je obrovskou zodpovednosťou. „Uplynulé štyri roky boli náročné a súčasná doba ukazuje, že ani ďalšie obdobie, ktoré nás čaká, nebude vôbec jednoduché. Asi nemusím príliš zdôrazňovať, že žijeme v časoch energetickej krízy, vysokej inflácie, migračnej krízy a neutíchajúceho vojnového konfliktu u našich susedov“, povedal.

„Napriek všetkému však chcem, aby sme vo Vajnoroch zostali optimistickí a som presvedčený, že spoločnými silami všetko

zvládneme. Nádej mi dodáva práve to, že za tie dlhé roky poznám tak poslancov, ako aj aktivitu, otvorenosť a veľké srdcia Vajnorákov. Veľmi dobre viem, že sa nich vždy môžem spoľahnúť“, povedal Michal Vlček.

Poslankyňa Národnej rady SR a bývalá starostka mestskej časti Bratislava-Vajnory Anna Zemanová vo svojom vystúpení vyzdvihla, že v novom zastupiteľstve je väčšina žien, čo je aj v celoslovenskom meradle unikát.

V ďalšej pracovnej časti poslanci zvolili členov miestnej rady, ktorými sa stali Ľubica Mešková, Soňa Molnárová a Juraj Zeman. Okrem doterajších stálych komisií vznikla aj nová komisia pre deti a mládež. Poslanci zvolili predsedov a členov týchto komisií a venovali sa aj ďalším organizačným záležitostiam samosprávy. Ďalšie riadne pracovné zasadnutie miestneho zastupiteľstva sa uskutoční v stredu 21. decembra 2022.

ZVOLENÍ PREDSEDOVIA KOMISIÍ:

- 1. Komisia školstva, sociálnych vecí a zdravotníctva:** Soňa Molnárová
- 2. Komisia finančná a správy majetku:** Katarína Pokrivčáková
- 3. Komisia športu a voľnočasových aktivít:** Róbert Vajda
- 4. Komisia kultúry a zahraničných stykov:** Ľubica Mešková
- 5. Komisia výstavby, územného plánovania, dopravy a životného prostredia:** Stanislav Uhlár

6. Komisia detí a mládeže:

Jana Besedová

7. Komisia pre ochranu verejného záujmu a nezlučiteľnosť funkcií:

Soňa Molnárová

8. Mandátová komisia: Juraj Ondruška

ZVOLENÍ ČLENOVIA KOMISIÍ:

1. Komisia školstva, sociálnych vecí a zdravotníctva: Jana Besedová, Martina Reháková, Tibor Král, Andrea Vajdová, Marcela Virágová, Ján Krištofič, Janka Grebečiová, Mária Horváthová, Iveta Izakovičová

2. Komisia finančná a správy majetku:

Jana Besedová, Soňa Molnárová, Juraj Zeman, Peter Bielik, Ľubomír Krištofič, Ján Mihálik, Marek Mrva, Jozef Škultéty, Martin Tvrdoň

3. Komisia športu a voľnočasových aktivít:

Martina Reháková, Ľubica Mešková, Jana Besedová, Martin Meško, Norbert Hudcovský, Adam Granák, Miroslav Darnadi, Marian Zeman, David Jakubáč

4. Komisia kultúry a zahraničných stykov:

Katarína Pokrivčáková, Soňa Molnárová, Jana Besedová, Mikuláš Sivý, Gabriela Zemanová, Ivan Štelár, Katarína Kubovičová Sroková, Erika Surányiová Berenčiová, Viera Slezáková, Milan Baďo

5. Komisia výstavby, územného plánovania, dopravy a životného prostredia:

Juraj Zeman, Róbert Vajda, Marián Pokrivčák, František Slezák, Matúš Gondek, Ľubomír Lapšanský, Jakub Jakubáč, Peter Belobrad

6. Komisia detí a mládeže:

Martina Reháková, Marcela Virágová, Róbert Vajda, Dávid Lenčo, Simona Besedová, Leonard Vlček, Iveta Petergáčová, Martin Cintavý, predseda školského parlamentu ZŠ Kataríny Bruderovej

7. Komisia pre ochranu verejného záujmu a nezlučiteľnosť funkcií:

Juraj Ondruška, Róbert Vajda

8. Mandátová komisia: Róbert Vajda, Juraj Zeman

Predstavujeme zvolených poslancov miestneho zastupiteľstva

Predstavujeme vám tri novozvolené poslankyne miestneho zastupiteľstva, ktoré sme požiadali o vyjadrenie k tomu, čo pre nich znamenajú Vajnory, ako aj o plánoch do začínajúceho volebného obdobia. Poslankyne a poslancov budeme predstavovať postupne v abecednom poradí aj v ďalších číslach.

1. Predstavenie sa poslanca, niekoľko slov o sebe.

2. Čo pre Vás znamenajú Vajnory?

3. Aké sú Vaše priority do nastávajúceho volebného obdobia?

MGR. JANA BESEDOVÁ, POSLANKYŇA

Ad. 1. V prvom rade ďakujem za prejavenu dôveru. Som rodáčka z Bratislavy, vo Vajnoroch žijeme s manželom a dvomi dcérami (8 a 15r.) vyše trinásť rokov, moji rodičia dvadsaťdva rokov a bývame v dvojgeneračnom dome. Vyštudovala som marketingovú komunikáciu, dve desaťročia som pracovala v reklamných agentúrach, celý život pracujem s ľuďmi a pre ľudí. Počas pandémie COVID-19 som začala pracovať v staveb-

nej firme na obchodnom oddelení priamo vo Vajnoroch. Som zástupkyňou rodičov ZŠ Kataríny Brúderovej, členkou rady školy, zakladateľkou a členkou OZ Škôlkareň.

Ad. 2. Vajnory sa stali hneď naším domovom a nemenila by som ich za „komfort“ mesta, lebo tu máme naozaj všetko, školy, škôlka, zdravotné stredisko, malé obchodné centrum, vlakovú stanicu, jazero, cyklotrasy, obľúbený Park pod lipami, bohaté kultúrne akcie, udržiavame vajnor-ské tradície... Vajnory sú pre nás domovom a miestom, kde by mohli ostať žiť aj moje deti, čo by ma veľmi potešilo. Sme súčasťou hlavného mesta, ale zároveň sme naozaj „dedina v meste“. Verím, že projekty, ktoré sú plánované, zlepšia kvalitu bývania a služby pre nás Vajnorákov ešte viac.

Ad. 3. Mojm cieľom je zdokonalenie, zefektívnenie informovanosti a komunikácie medzi rodičmi, školou, mestskou časťou. Toto pravidlo sa dá aplikovať na všetky oblasti, ktoré sa nás vo Vajnoroch dotýkajú. K mojim prioritám ako rodiča/človeka patrí vzdelanie, voľnočasové aktivity, športové aktivity, bezpečnosť, informovanosť, dôvera, spolupráca. Nemali by sme zabúdať na najzraniteľnejšiu skupinu obyvateľov, na sociálnu pomoc pre tých, ktorí to potrebujú a budú potrebovať v neistej dobe teraz i v budúcnosti.

Chcem vo väčšej miere zapojiť mládež do vecí verejných, ale aj do rôznych kultúrnych akcií, vypočuť si ich. Ich pohľad je dôležitý rovnako ako náš a pohľad seniorov. Je to možno klišé, ale deti sú naša budúcnosť, nová generácia, ktorá sa bude raz starať o nás. Mojou prioritou bude dávať spätnú väzbu úradu na stretnutiach s poslancami a zamestnancami úradu, ktoré sa budú konať na pravidelnej báze. Bez ohľadu na vek, či už máme malé deti, tínedžerov alebo starých rodičov, každý z nás by mal dôstojne a plnohodnotne tráviť svoj čas. Čakajú nás veľké výzvy – projekt Šaldová, Dom seniorov. Samozrejmosťou je podpora spolkov, športových klubov, seniorov, bezpečnosť na cestách a zdravý rozvoj Vajnor, revitalizácia ihriska Koniarkova, ale aj bežné „malé“ veci ako čistota, lavičky, priechody pre chodcov, osvetlenia, koše na odpad, zeleň. Budem aktívnou poslankyňou, na ktorú sa ktokoľvek môže obrátiť so svojou požiadavkou, nápadom na zlepšenie, otázkou a budem sa snažiť vyjsť mu v ústrety, pomôcť, prípadne mu dať odpovede alebo ho nasmerovať. Plánujem pravidelne informovať o práci poslancov aj prostredníctvom sociálnych sietí. Kto preferuje tento štýl komunikácie, môže sa na mňa obrátiť, kontakty sú zverejnené na webe MČ.

MGR. ART. ĽUBICA MEŠKOVÁ, POSLANKYŇA

Ad. 1 Moje korene siahajú hlboko do minulosti Vajnor, kde som sa, pochopiteľne, narodila, odtiaľ pochádza môj otec, starí i prastarí rodičia. Babka Katka, ktorú takmer všetci poznajú ako pošťárku, sa volala Žišková, rod. Zemanová, jej rodičia i prarodičia boli vraj najväčšími vlastníkami pôdy, čo bolo v tých časoch asi bežné. V súčasnosti bývame v rodičovskom dome, ktorí postavili moji rodičia Rozália a Miroslav Žiškovci.

Som folkloristka. Moje prvé stretnutie s týmto umením bolo v šiestich rokoch, keď pán Mikuláš Sivý založil detský súbor Vajnoráčik. Počas pobytu v Moskve som bola členkou tamojšieho národné-

ho detského súboru Kalinka, s ktorým sme vystupovali vo významných divadlách a sálach, dokonca aj v jazdovej sále pred samým Michailom Gorbačovom. Po návrate som bola v súbore Prvosienka (pôvodný Vajnoráčik, už pôsobiaci v Bratislave). Do Prvosienky som sa vrátila, ale už ako jej vedúca, kde pôsobím dodnes. Som vyštudovaná choreografka u prof. Štefana Nosála. Od roku 2009 som riaditeľkou vysokoškolského umeleckého súboru Technik Slovenskej technickej univerzity v Bratislave. Svoje vedomosti odovzdávam aj detičkám v materskej škôlke školíčkami tanca.

Ad. 2 Môj manžel pochádza zo Seliec pri Banskej Bystrici, z obce podobnej ako Vajnory – dedina pri meste. Spočiatku sme

bývali v Ružinove, mnohokrát sme sa pristihli, že máme pocit, akoby sme tam boli uväznení. Obom nám rodičovské domy chýbali a keď prišli detičky, zrazu bol pre nás ten byt pritešný. Najprv sme aj vo Vajnoroch bývali v byte, ale iba kým sme si nepererobili rodičovský dom, a tak sme sa stali natrvalo tunajšími obyvateľmi. Pre mňa je to veľmi dôležité, lebo keď prídem po práci domov, mám tu pocit voľnosti, stretávam sa s mnohými ľuďmi. Navyše od malička poznám susedov, mám tu známych, priateľov. Vajnory sú pre mňa vďaka rodine a priateľom dedinou pokoja i úprimnosti, čo považujem za veľmi dôležité. Moje deti od folklóru zbehli, sú futbalisti. Mladší Michal hrá za dorast v FK Inter Bratislava, ale k tomu ho posunuli

opäť Vajnory, starší Matej je členom a hráčom tunajšieho klubu a trénuje aj detičky. Množstvo času a energie venuje futbalovému klubu Vajnory i môj manžel Martin Meško, ktorý je aj bývalým tanečníkom umeleckého súboru Lúčnica. Vo Vajnoroch sme si vytvorili svoj domov – šťastný domov.

Ad. 3. Pre mňa je dôležité, aby mal vo svojom živote národ dostatok kultúry. Ak nebude kultúra, nebude existovať ani národ. Pracujem síce ako choreografka, ale spolupracujem aj so speváckym zborom a orchestrom súboru Technik, takže sa snažím o širšie ponímanie kultúrneho diania. Dôležité je, aby mali deti kam chodiť získavať kultúrne návyky, vzdelávať sa, nadobudnúť pocit zodpovednosti, dôslednosti,

čo práca v súbore umožňuje. Verím, že deti robím šťastnými, lebo keď sú šťastné ony, šťastnými sme aj my dospelí. Vajnory majú v tomto smere správnu orientáciu a ja by som bola rada, keby sa mi to podarilo nielen udržať, ale aj o niečo posunúť ďalej. Rada by som Vajnory zviditeľnila prostredníctvom našich aktivít na podujatiach, festivaloch nielen doma, ale i v zahraničí. Vajnorské umenie, talentovanosť ľudí, pracovitosť, a použijem aj slovo kreativita, boli vždy cenené nielen doma, ale aj za hranicami. Vajnory sú svojím spôsobom unikátnym extraktom a dôkazom toho, že Slovensko je priestor, ktorý je mimoriadne bohatý na pestrosť zvykov, krojov, spevu, tanca, výtvarného umenia i nárečia.

ING. SOŇA MOLNÁROVÁ, POSŁANKYŇA, ZÁSTUPKYŇA STAROSTU VAJNOR

Ad. 1 Vo Vajnoroch žijem viac ako päťdesiat rokov, postavili sme si rodinný dom, vychovali dve dcéry a štyri vnúčatá. Pracovala som v Slovenských telekomunikáciách ako vedúca odboru krízového riadenia a neskôr v Bratislavskej teplárenskej spoločnosti na rovnakej funkcii. Následne som prešla pracovať na Mestskú časť Bratislava-Vajnory, kde sa taktiež venujem o. i. aj krízovému plánovaniu. Vo funkcii zástupcu starostu pôsobím šesťnásť rokov. Pred voľbami ma pán starosta oslovil, či mám v úmysle pokračovať v práci poslancu a vo svojej funkcii. Moja odpoveď bola pokiaľ mi bude slúžiť zdravie a mentálne je človek na tom dobre a vo voľbách získam dôveru Vajnorákov, rada sa budem podieľať na rozvoji Vajnor aj ďalej.

Ad. 2 Vajnory sú mojím domovom, je to miesto, kde žijem, mám tu svoju rodinu, priateľov, známych. Obľúbeným miestom na stretnutia je pre mňa Park pod lipami, ktoré majú radi asi všetci Vajnoráci. Má svo-

je čaro najmä v lete, v kaviarni i v cukrárni si možno posediť v príjemnom prostredí, konajú sa tam zaujímavé podujatia, hlavne počas Kultúrneho leta priláka park každý piatok večer množstvo ľudí na večerné premietanie filmov. Som veľmi rada, že sa nám v minulých volebných obdobiach podarilo z tohto priestoru vytvoriť vyhľadávané miesto pre našich obyvateľov i návštevníkov. Sama som už seniorka a obľúbené sú moje stretnutia so seniormi, najmä v období jesene, kedy je viac času na stretávanie ľudí rôznych generácií. Teší ma, že na týchto podujatiach vždy vládne príjemná atmosféra stierajúca vekové i sociálne rozdiely. Za veľký úspech považujem spoluprácu s Ekonomickou univerzitou v Bratislave. V rámci univerzity tretieho veku sme otvorili vo Vajnoroch študijnú skupinu. Výuka prebieha v ZŠ Kataríny Brúderovej a prednášajúcimi sú vysokoškolskí pedagógovia z univerzity. Výsledkom tohto úspešného projektu bola promócia 22 absolventov z Vajnor. Vo Vajnoroch sme zriadili Obecnú včelnicu, ktorá je súčasťou študijného odboru, riadne evidovaná a kontrolovaná, a tak práve v nej majú študenti z odboru včelárstvo možnosť nadobudnúť v práci so včelami i praktické zručnosti. Pred nami sú teraz ďalšie dva roky s novými študentmi.

Ad. 3. Som veľmi rada, že sa nám podarilo získať z eurofondov finančné prostriedky na výstavbu Domu seniorov. Projekt sme vylepšili, rozšírili a verím, že sa ho podarí uskutočniť v prijateľnom čase. Bol jedným z dôvodov, prečo som sa rozhodla opäť kandidovať do zastupiteľstva, rada by som pomohla pri jeho realizácii a v budúcom roku bola pri jeho uvedení do života. Domov seniorov bude v peknom prostredí, v blízkosti občianskej vybavenosti, takže jeho obyvatelia i návštevníci získajú značný komfort.

Chcem ešte pripomenúť dostavbu Základnej školy Kataríny Brúderovej, čo bol ďalší podnet, ktorý ma viedol k pokračovaniu služby obyvateľom Vajnor. Myslím si, že možnosť pokračovať v tomto poslaní je výhodou a pragmatickým prístupom pri rozpracovaných projektoch.

Pochopiteľne, toto je len zlomok plánov a predsavzatí do volebného obdobia, ktoré chcem naplniť kvalitnou službou verejnosti.

ŽIVOTNÉ JUBILEÁ

**V novembri a decembri 2022 sa
dožili a dožívajú okrúhlych výročí**

70 rokov

Katarína Takáčová, nar. 21. 11. 1952

75 rokov

Mária Zemanová, nar. 25. 11. 1947
Miroslava Smatanová, nar. 2. 12. 1947
Anna Kusendová, nar. 27. 12. 1947

95 rokov

Milan Zeman, nar. 17. 12. 1927

**Všetkým jubilantkám
a jubilantovi
želáme pevné zdravie.**

Prvé výsledky zavedenia zberu kuchynského bioodpadu

Text a ilustrácia:
redakcia a OLO, a. s.

Milé obyvateľky, milí obyvatelia, ďakujeme za Váš záujem o zapojenie sa do zberu kuchynského bioodpadu a za Vašu spoluprácu. V mestskej časti Vajnory sa doteraz zapojilo 92 % domácností v rodinných domoch a 42 % domácností v bytových domoch. Obyvatelia, ktorí si doteraz nestihli prevziať svoj balíček na triedenie kuchynského bioodpadu, tak môžu urobiť dodatočne.

› Nestihli ste si prevziať svoj balíček?

Obyvatelia rodinných domov môžu v prípade záujmu o zapojenie sa do zberu kuchynského bioodpadu kontaktovať **Zákaznícke centrum OLO na zakazka@olo.sk alebo na tel. č.: 02/50 110 550**, kde si dohodnú ďalší postup prebratia nádob a kompostovateľných vreciek. Prevzatie je potrebné potvrdiť podpisom. Ak sa nemôže dostaviť vlastník nehnuteľnosti, prineste so sebou vyplnené splnomocnenie, ktoré nájdete na www.olo.sk/kbro (nemusí byť potvrdené notárom).

Obyvatelia bytových domov si môžu prísť prevziať balíček na Zákaznícke centrum OLO na adrese **Ivanská cesta 22, 821 04 Bratislava, a to každý pondelok až piatok v čase od 7:00 h do 16:00 h.** Ak sa nemôže dostaviť majiteľ bytu, stačí, keď nájomca bytu uvedie pri preberaní balíčka meno majiteľa a číslo bytu (príp. poschodie). Nájomnú zmluvu ani splnomocnenie predkladať nemusí.

Prevzali ste si balíček, ale chýba vám v stanovisku hnedá zberná nádoba? Správca bytového domu má povinnosť zapojiť ním spravovaný bytový dom do systému zberu kuchynského bioodpadu. Ak obyvatelia zatiaľ nemajú k dispozícii v stanovisku 240 litrovú zbernú nádobu, prosíme majiteľov bytov, aby kontaktovali svojho správcu nehnuteľnosti. Je pravdepodobné, že túto povinnosť prehliadol.

› Je zapojenie sa do zberu kuchynského bioodpadu povinné?

Bratislava má zo zákona povinnosť zabezpečiť triedenie kuchynského bioodpadu najneskôr k 1. 1. 2023. V každej mestskej časti, kde je zber kuchynského bioodpadu zavedený, vzniká povinnosť všetkým pôvodcom odpadu sa do systému zberu zapojiť.

› Prečo je dôležité triediť kuchynský bioodpad?

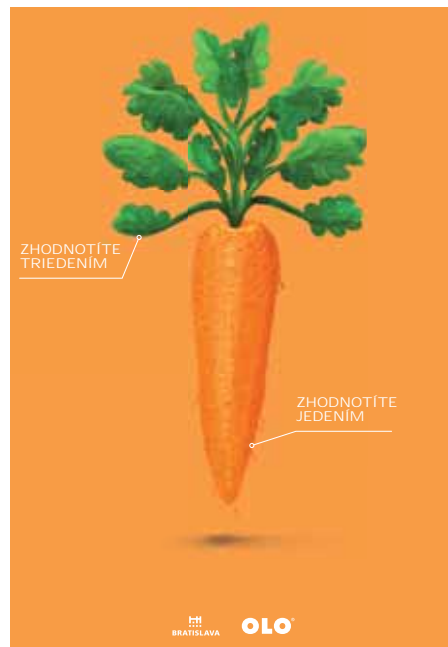
Kuchynský bioodpad spolu so záhradným odpadom tvorí v súčasnosti až 45 % hmotnosti komunálneho odpadu v čiernych nádobách. Ak zozbierame tento druh odpadu zvlášť, môžeme ho spracovať a opätovne vrátiť do pôdy. Triedením a spracovaním kuchynského bioodpadu a následnou aplikáciou v podobe organických hnojív znižujeme objem umelých hnojív na našich poliach a podporujeme rozvoj cirkulárnej ekonomiky – odpad používame ako zdroj.

› Čo patrí a nepatrí do kuchynského bioodpadu a ako na komfortné triedenie v domácnosti?

„Pri distribúcii sme sa stretli s obavami obyvateľov, či im odpad nebude v kuchyni zápachať. Avšak tým, že sa odpad vhadzuje do kompostovateľného priedušného vrečka, ktoré je uložené v odvetrávanej nádobe, jeho vlhkosť a biologické procesy sa eliminujú, čím sa predchádza tvorbe zápachu. Odpad teda nemá tendenciu hniť alebo plesnivieť. V období od marca do novembra vykonávame odvoz odpadu dvakrát do týždňa a od začiatku decembra do konca februára bude zber 1x do týždňa.“ uvádza Zuzana Balková z OLO.

V prípade, že do košíka vhadzujete potraviny živočíšneho pôvodu (kosti, zvyšky mäsa), odporúčame ich najprv zabaliť do novinového (nie letákového!) papiera, aby sa zachytila vlhkosť a zápach. Potraviny s vysokým obsahom vlhkosti (napr. melón) odporúčame vyhadzovať v kompostovateľných vreckách do hnedých zberných nádob čo najskôr. Kuchynský odpad treba vložiť do kompostovateľného vrečka, držať pri izbovej teplote, nevystavovať slnku a uchovávať v tme. Po naplnení vrečka zauzlíte a umiestnite ho do zbernej nádoby. S cieľom vyhnúť sa nepríjemnému zápachu v domácnosti odporúčame jeho včasné vynášanie 2x do týždňa. Nemusíte čakať, kým bude vrečko plné. V období od marca do novembra vykonávame odvoz odpadu dvakrát do týždňa a od začiatku decembra do konca februára bude zber 1x do týždňa. Obyvatelia rodinných domov vykladajú len 20 litrové nádoby.

Do nádob na kuchynský biologicky rozložiteľný odpad sa nesmú vyhadzovať tekuté potraviny. Ak budete vyhadzovať polievku, odporúčame ju najprv osobitne scediť, pevnú časť vhodiť do košíka na kuchynský biologicky rozložiteľný odpad a tekú

tú zložku vyliť do výlevky. Potraviny ako jogurty, smotana a pod. môžete vyhadzovať v malých množstvách a bez plastových obalov. Neodporúčame do vreciek vhadzovať veľké množstvo takýchto potravín. Ak by mal váš košík obsahovať potraviny, ktoré môžu zvyšovať vlhkosť, odporúčame vystlať spodnú časť košíka kúskom kartónu, ktorý vlhkosť zachytí.

Do kuchynského bioodpadu patria aj použité vreckovky a papierové kuchynské utierky. Okrem toho, že sa dajú spracovať na hodnotný kompost, pomáhajú tiež eliminovať vlhkosť. Pozor si treba dávať na parfumované a vlhčené utierky, ktoré do zberu kuchynského bioodpadu nepatria.

Pri triedení kuchynského bioodpadu je dôležité nepoužívať plastové ani jednorazové, ale kompostovateľné vrecká s logom „OK compost“. V prípade, že sa Vám vrecká minú, ďalšie si môžete zakúpiť v obchodoch. Dôležité je logo „OK compost“ alebo „OK home compost“.

Ako častý jav sa ukázalo neúmyselné vyhodenie kuchynského vybavenia spolu s biologickým odpadom, ako napríklad škrabky či malé nožičky, na čo je potrebné dávať si pozor.

Všetky dôležité informácie, ako aj najčastejšie otázky a odpovede, nájdete na www.olo.sk/kbro

Ďakujeme, že sa zapájate do zberu kuchynského bioodpadu a prispievate tak k navráteniu živín na naše polia.

Nový parčík na Buzalkovej ulici

Stromčeky na Buzalkovej ulici

Text a snímky: redakcia

Pre mestskú časť Bratislava-Vajnory sú verejné priestranstvá a ich skrášľovanie jednou z najvyšších priorít. V mesiaci október sa okrem iného začalo aj s výstavbou parčíka na Buzalkovej ulici.

Nedávno v lokalite pribudli aj nové stromčeky, konkrétne ide o štyri okrasné čerešne, ktoré doplnia celkový "čerešňový" charakter tejto ulice. V prípade tohto parčíka ide o jednoduchý a zároveň funkčný koncept, ktorý vytvorí priestor pre oddych a zároveň skrášli ulicu. Plocha bude od cesty oddelená kvitnúcim

záhonom, priestranstvá vybudované z minerálneho spevneného kameniva budú oddelené aj zeleným živým plotom. Na ploche vzniknú tiež nové gabiónové sedenia, kde si budú môcť rodičia posediť a deti sa hrať. Kvôli efektívnosti a čo najnižšej cene realizácie sa mestská časť snaží maximum prác vykonať vo vlastnej réžii.

Kto nekradne, okráda rodinu!?

Text: Eva Vlašičová

Toto motto bolo veľmi príznačné pre minulý režim. V novembri pred 33 rokmi vyšli študenti do ulíc a naštartovali celorepublikové protesty. Vtedy žiadali najmä slobodu, ktorej sme sa napokon všetci dočkali. Po otvorení hraníc sa obyvatelia vtedajšieho Československa autobusmi vozili na nákupy do západonemeckých a rakúskych obchodov. Tiež som sa v rámci vianočného koncertného turné s orchestrom a spevokolom vo Viedni vybrala na predvianočný nákup. A vtedy som sa úprimne hanbila ako pes – na vstupe do supermarketu vo všetkých svetových jazykoch nápisy Vitajte!, len v slovenčine nápis Slováci, nekradnite!

Srešpektom spomínam na učiteľku zo základnej školy, ktorá krádeže medzi žiakmi riešila veľmi uvedomelo. Upozornila na krádež a odchodom z triedy na pár minút dala zlodějovi šancu vrátiť ukradnutý predmet bez trestne. Len v prípade, že sa hľadaný predmet nenašiel, pristúpila k potupnému prehľadávaniu školských tašiek všetkých žiakov. Táto metóda zväčša pôsobila na deti účinne a naozaj veľmi zriedkavo sa deti museli uchýľovať k trápnyim výhovorkám japonského štýlu to-samo.

Človek by chcel veriť, že v priebehu času, s rozvojom a dostupnosťou technických vymožeností, spoločnosť dospeje k takému uvedomeniu, že sa nebudeme navzájom okrádať.

Prečo o tom píšem? Všetok svoj voľný čas venujem práci vo vinohrade. V priebehu roka som sa zoznámila s viacerými ľuďmi, ktorí sa vo vinohradoch zvyknú prechádzať alebo tiež pracovať. Zdravíme sa navzájom, prajeme si pekné dni. Teší ma každá pozitívna odozva okoloidúcich, teší ma, keď sa Vajnoráci, Račania, Bratislavčania pristavia na kus reči, keď pochvália aktivity na záchranu vinohradov. O to viac som ostala sklamaná, keď som si prednedávnom dovezla do vinohradu 2 barely z potravinárskeho plastu na vodu a do troch dní jeden z nich bez stopy zmizol. Kto si ho zobral, zrejme si neuvedomil, že som ho musela zaplatiť, aby som ho získala, že som si ho tam doniesla preto, lebo tam potrebujem vodu na zalievanie sadeníc. Keď už nič iné, tak aspoň zamyslenie, že asi bude niekomu chýbať, keď si ho beriem z obrobeňého vinohradu.

Rada by som dala zlodějovi šancu, ako naša učiteľka kedysi, anonymne barel vrátiť tam, odkiaľ ho zobral. Nemám chuť snoriť po záhradách a nazerať poza ploty, či svoj barel náhodou nenájdem. Nerobím si ilúzie, môžem len dúfať v zázrak. A v tichosti si budem myslieť, že nápis z viedenského nákupného centra spred 33 rokov je, žiaľ, naďalej aktuálny.

Kto nekradne, neokráda rodinu – je (len) čestný.

Vajnorské novinky sa prezentovali v Senegale a v Gambii

Text: Janka Chládecká

Snímky: archív autorky

Od 22. 11. 2022 do 30. 11. 2022 sa PaedDr. Janka Chládecká, PhD., MBA, manažérka Univerzity tretieho veku EU v Bratislave a manažérka petržalskej klubovne aktívnych seniorov zúčastnila dvoch konferencií a zasadnutia výboru AIUTA, ktoré zorganizovala svetová organizácia Univerzít tretieho veku AIUTA v spolupráci s CIUTA, Asociáciou univerzít tretieho veku v Senegale.

Témou obidvoch konferencií v Dakare a v Banjule bola kríza hodnôt a úloha univerzít tretieho veku pre trvalo udržateľný rozvoj. Udržateľný rozvoj je najdôležitejšou výzvou 21. storočia a je dôležitý na riešenie problémov v spoločnosti. Koncepciu prijali vlády na celom svete. Aktivity v staršom veku prinášajú vyššiu kvalitu života a pre spoločnosť znamenajú úsporu financií. To je kľúčová úloha trvalo udržateľného rozvoja pri vzdelávaní seniorov na univerzitách tretieho veku.

Manažérka UTV vo svojej prezentácii predstavila postavenie UTV na Slovensku a v európskom priestore. Zdôraznila tri strategické ciele, ktoré podporujú aktívne starnutie na našej UTV EU v Bratislave:

- 1. Inováciu obsahu, foriem a metód vzdelávania seniorov v existujúcich študijných programoch.**
- 2. Tvorbu a realizáciu nových vzdelávacích programov.**
- 3. Zvyšovanie kvality spoluprácou s kompetentnými úradmi.**

Vajnorské novinky v Senegale

Stanovené ciele sa daria plniť vďaka maximálnej podpore vedenia univerzity a vďaka spolupráci s MČ Bratislava-Vajnory. PaedDr. Chládecká prezentovala tiež fotografickú dokumentáciu zo spolupráce medzi rektorom Ekonomickej univerzity v Bratislave a starostom MČ Bratislava-Vajnory, vzdelávanie seniorov vo Vajnoroch a všetky spoločné aktivity pre seniorov. V prezentácii zaujala fotografia z návštevy prezidenta AIUTA profesora Vellasa vo Vajnoroch, kde ho prijali starosta spoločne s vicestarostkou. Účastníci konferencie potleskom reagovali na fotografiu starostu s prezidentom AIUTA a dvoma dámami oblečenými v typickom vajnorskom kroji.

Prof. Sidi Hairo Camara z univerzity tretieho veku v Dakare po skončení prezentácie o pobyte v Senegale a v Gambii povedal: „Ďakujem Ekonomickej univerzite v Bratislave za účasť na obidvoch konferenciách v Dakare i v Banjule. Pre našu prácu ste obrovskou inšpiráciou a profesionálnym vzorom, koľko ste za štyri roky svojej práce dokázali pre slovenských seniorov spraviť. Obdivujem podporu Vašej univerzity pre vzdelávanie seniorov a Vašu osobnú angažovanosť v práci. Obdivujem podporu Vašich kompetentných úradov vo Vajnoroch a Vašu spoluprácu s nimi. Vaši seniori sú šťastní seniori, dávate im nový zmysel života.“

Spolupráca Vajnor a Slovenskej technickej univerzity

absolvovala prezentáciu rozpracovanosti prác študentov 3. ročníka ateliéru urbanizmu.

Študenti v októbri navštívili Vajnory, kde si priamo na mieste pozreli lokality, ktoré sú predmetom ich prác. Sprevádzal ich aj starosta Michal Vlček, podľa ktorého zmyslom projektu je využiť odborné kapacity, skúsenosti pedagogického zboru a invenciu študentov k tvorbe a pozitívnemu rozvoju Vajnor. „Spoločne sme si zadefinovali viaceré odborné okruhy, ktoré budú užitočné pre našu mestskú časť a jednotlivé fakulty STU ich vedia odborne pokryť. Vybrali sme vysoko aktuálne a dôležité témy, ako sú urbanizmus, rozvoj, doprava, zelené témy, vodozádržné opatrenia, energetika, budovy, stavby, pamiatky, technologické riešenia a výskumné projekty“, povedal vajnorský starosta.

Začiatkom januára budeme mať možnosť sledovať aj záverečné obhajoby prác a z nich vyberieme tie najlepšie, ktoré budú mať možnosť študenti prezentovať priamo v našej mestskej časti aj širokej verejnosti. Termín prezentácie prác verejnosti bude spojený aj s inými akciami a oznámený v dostatočnom predstihu, aby sa ho občania mohli zúčastniť.

Vajnory sú jednou z mála samospráv, ktorá sa stala partnerom STU, a veríme, že toto partnerstvo, ktoré výborne funguje na mnohých príkladoch v zahraničí, prinesie výsledky aj nám.

Text: redakcia **Snímky:** archív

Mestská časť Bratislava-Vajnory hľadá rôzne spôsoby ako zapojiť odbornú verejnosť do oblasti územného rozvoja a revitalizácie verejných priestorov na našom území. V tejto oblasti už dlhšiu dobu prebieha úzka spolupráca so Slovenskou technickou univerzitou (STU) v Bratislave, ktorá dňa 12. decembra 2022 vyústila do podpisu slávnostného memoranda.

Študenti fakulty architektúry tejto univerzity pracujú na štúdiách dvoch rozvojových lokalít, a to je Nemecská dolina a lokalita medzi ulicou Pri mlyne a diaľnicou D4. „Ide o pomerne rozsiahle územie, a tak sme veľmi zvedaví, ako sa študenti popasujú s problémami a limitmi územia. Niektoré z prác, ktoré sme už mohli vidieť, sú veľmi nápätivé a inšpiratívne“, povedala pre Vajnorské novinky vedúca oddelenia stavebného, dopravy, ÚP a životného prostredia miestneho úradu Ingrid Krumpolcová. Zároveň v novembri

Vajnorský širáček 2022

Ohlášky folklóru a divadla vo Vajnoroch

Text: Gabriela Zemanová

Snímky: Dávid Grebečí

Jesenný novembrový víkend od 19. do 20. novembra patril už tradičnému podujatiu Vajnorský širáček, ktorý organizuje občianske združenie Podobenka z Vajnor. Tento rok sa konal už 7. ročník a opäť bol krásny, zaujímavý a plný hodnotných vystúpení.

Priestor kultúrneho domu vo Vajnoroch sa rukami šikovných členov Podobenky a ochotných dobrovoľníkov zmenil na malú veselú oázu jedinečného folklóru, umeleckých výrobkov z dielň vajnorských umelcov, ako aj vynikajúcich chutných špecialít z kuchýň vajnorských gazdiniek. Na svoje si prišli nielen milovníci folklóru a dobrého divadla, ale všetci tí, ktorí chceli stráviť víkend v spoločnosti dobrých a milých ľudí a podporiť zachovanie krásnych a unikátnych tradícií.

Sobotňajšie popoludnie začalo veselým tancom detí z DFS Krpčiarik z Dunajskej Stredy. Radosť, s akou deti tancovali, naplnila celú sálu kultúrneho domu vo Vajnoroch. Po úvodnom čísle celé podujatie slávnostne otvorili starosta mestskej časti Bratislava-Vajnory Michal Vlček s predsedníčkou občianskeho združenia Podobenka z Vajnor Gabikou Zemanovou, ktorých privítal moderátor Igor Hraško so svojimi malými moderátorskými pomocníkmi Vajnorským širáčkom a Podobenkou, drevenými bábkami v rukách bábkohercov Michala Zemana a Moniky Martinčíovej. Ďalšie vystúpenie bolo pre nás domácich veľmi očakávané, pretože sa v ňom predstavili deti z našej domácej detskej folklórnej skupiny Podobenka z Vajnor s novým folklórnym

pásmom Návšteva tety Bety. Sledovať naše detúrence vo vajnorských krojoch, ako spievajú a recitujú vo vajnorskom nárečí a tancujú naše lokálne tance, bolo krásne a neopísateľné. Naplnia nás to veľkou nádejou a vierou, že naše tradície nezaniknú a ďalšia generácia ich uchová do budúcnosti. Sobotné popoludnie a večer sa nám predstavili aj DFS Krakovanček z Krakovian, DFS Prvosienka z Bratislavy, folklórna skupina Krakovčanka z Krakovian, mužská spevácka skupina Horehronci v Bratislave a sobotňajší večer zavŕšil FS Technik z Bratislavy, ktorý za svoje vystúpenie zožal obrovský potlesk a nadšení diváci si úspešne vytlieskali prídavok.

Nedeľný deň sa niesol v duchu divadla. V nedeľné dopoludnie sa predstavili čoraz populárnejšie divadielka pre deti, Divadlo Zábavka s predstavením Lotroviny mojej babky a Dramacentrum EDUDRAMA s workshopom Malý Samuraj, ktoré deti zaujali natoľko, že podaktoré z nich bolo veľmi náročné dostať domov k nedeľnému obedu. Divadelné popoludnie pokračovalo Divadlom Šibe s inscenáciou Hora – príbehom o prírode, jej kráse a nečakanom stretnutí. Divadelný večer patril Záhoráčkemu divadlu s inscenáciou v záhoráčkom nárečí Svatuškár, s ktorou na malej krajskej scénickej žatve v Trnave 2021 získalo 1. miesto.

Dvojdňový program bol venovaný prvkom zapísaných do Reprezentatívneho zoznamu nehmotného kultúrneho dedičstva Slovenska: Tradičné bábkarstvo na Slovensku (2013), Horehronský viachlasný spev (2015), Vajnorský ornament (2016), Paličkovaná bábková čipka (2022). Veľmi bohatý bol aj sprievodný program podujatia. Okrem prezentácie Vajnorského ornamentu a Paličkovanej bábkovej čipky mohli návštevníci obdivovať

výstavu s názvom Budúca minulosť, tradičná budúcnosť Silvie Feketovej, či nazrieť do nezabudnuteľnej minulosti Vajnor prostredníctvom historických dokumentov o Vajnoroch. Vajnorský širáček bol plný priateľských stretnutí, krásnych vystúpení v duchu našich tradícií, ktoré sú unikátne, jedinečné a na ktoré môžeme byť všetci právom hrdí. Obrovské poďakovanie patrí organizátorom podujatia – Podobenke z Vajnor, mestskej časti Bratislava-Vajnory, všetkým sponzorom, účinkujúcim, vystavujúcim i predávajúcim umelcom, ako aj všetkým dobrým ľuďom, ktorí sa po celý čas starali o účinkujúcich a divákov. Ďakujeme veľmi pekne návštevníkom, ktorí podporili podujatie svojou účasťou či finančným príspevkom, odmenili účinkujúcich svojím potleskom a milými slovami, ktoré sú veľkou motiváciou pre pokračovanie Vajnorského širáčka i do budúcnosti.

Vajnorský širáček sa zrealizoval v spolupráci s BKIS, uskutočnil sa vďaka podpore mestskej časti Bratislava-Vajnory, Vajnorskej podpornej spoločnosti, Kultúrie s.r.o., VI GROUP s.r.o., SMARTUP accounting s.r.o., CELIMED s.r.o., RFPACK s.r.o., Poľnohospodárskeho družstva Vajnory, Poľovníckeho spoločenstva Vajnory, ale najmä vďaka nadšeniu našich dobrovoľníkov.

Tešíme sa na vás opäť o rok 11. a 12. decembra 2023 na 8. ročníku Vajnorského širáčka!

Videá a foto z podujatia:

<https://www.facebook.com/podobenzavajnor>

DFSk Podobenka z Vajnor

Záhorácke divadlo – Svatuškár

Osudové spojenie osvietenej osobnosti Ferdiša Jurigu s Vajnormi (3)

Rozlúčka pred nástupom do väzenia

Text: Stanislav Bachleda

Snímky, reprodukcie: archív, Blahozvest kriesenia slovenského národa a slovenskej krajiny

V predposlednom čísle Vajnorských noviniek (7 – 8) sme priniesli ďalšiu časť životných osudov Ferdiša Jurigu spojenú s jeho pôsobiskom na vajnorskej fare, kam prišiel v roku 1905. Ako autora ostrých pronárodných článkov ho odsúdili na dva roky väzenia, a tak sa pripravoval na rozlúčku so svojimi farníkmi. Napriek tomu intenzita jeho pôsobenia v uhorskom parlamente sa neznížovala, naopak, gradovala.

Rok 1906 bol v živote národa i Jurigu prelomový – hlboko ho zasiahlo, že cirkevná vrchnosť prostredníctvom biskupa Párvyho suspendovala z úradu a z duchovnej právomoci Andreja Hlinku. Ešte horšie chvíle ho čakali koncom roku 1906, keď ho uhorský súd odsúdil na dvoj-

Ferdinand Juriga, uprostred, so slovenskými a českými priateľmi v Luhačoviach

ročný trest za články *Ohrňme rukávy, Faraoniti a Herodiáni*. Snaha bola dostať ho čo najskôr z parlamentu do väzenia, avšak „jeho ostrý hlas slovenskej smelosti“

vniesol do parlamentného prostredia nového ducha. Zo strany slovenských i slovenských – osobitne českých – poslancov našiel silnú podporu.

F. Juriga štvrtý z prava

Za jeho uväznenie sa zasadzoval najmä vtedajší minister spravodlivosti Polónyi, snemovňa, pred ktorou už čakali naňho policajti, ho však nevydala. Na ilustráciu si priblížme Jurigove prejavy a atmosféru vtedajších čias v uhorskom parlamente, ako to približuje publikácia *Blahozvest kriesenia slovenského národa a slovenskej krajiny*, nasledovne: „*Od mladosti mi bolo najvrúcnejšou túžbou, aby som mohol bojovať za spravodlivosť a hlásať moje presvedčenie*“ hovorí z úprimnej duše Juriga poslancom. „*Tieto dva roky väzenia mňa od toho neodstrašia.* (Pohyb na všetky strany.)

Keď za môj národ môžem trpieť dva roky väzenia, neodstraší ma to, aby som zanechal hroby otcov našich, ľud môj, moju drahú krv slovenskú. (Veľký krik na jednej strane a tleskanie u národných.)

Keď ma pod vplyvom šovinizmu na šibenicu odsúdia pre politický priestupok, vtedy s povýšenou hlavou sa nechám obesiť.

Lemec a náprsenka F. Jurigu

Slávnosť Kyselice na Kvetnú nedeľu

(Tlieskanie u národnostných. Veľký krik zo všetkých strán.)

Viem, že pre každý národ, ktorý si chce vy-dobyť právo, príde Veľký piatok než príde deň Vzkriesenia. Sloboda sa v žalári rodí a právo z pút prichádza na svet. Čím je väčšie otroctvo, tým je väčšia sloboda. (Krik a tieskanie.)

Osvedčujem sa, radostne budem trpieť, lebo tu chceme žiť a tu chceme mrieť a dal by Boh, aby tu bol môj hrob a na tom hrobe keď niekedy bude náhrobný kameň, nech on je povzbudzujúcim príkladom pre mojich pokrvných na lásku k našej vlasti, k našej viere, k našej slovenskej krvi, k nášmu právu, k vernosti a láske, k hrobom otcov našich.

Znovu sa osvedčujem, že tu chcem žiť a mrieť za právo a slobodu môjho a verím, za cenu trápenia môjho svitania toho svätého dňa sa ešte dožijem!" (Veľký krik zo všetkých strán. Stále tieskanie u národnostných.)

Musel to byť vskutku oduševnený a zapálený bojovník za práva svojho národa, predpovedajúci jeho oslobodenie, ktorého sa dožil o vyše desaťročie neskôr.

Blížil sa deň jeho nástupu do väzenia, ktorý stanovili úrady na 2. mája 1907. Príroda sa už pozviechala zo zimného spánku, všade svietila čerstvá zeleň, vo Vajnorochoch však bolo cítiť, akoby ich opantalo čierne súkno. Nepokoj a nervozita koncom apríla stúpala, Vajnoráci trpeli, ako sa to všetko skončí, lebo dedinou provokatívne chodili žandári, dávajúc najavo, že sú tu páni. Rozlúčiť sa s Jurigom prišli aj významné osobnosti, najmä známy kňaz a muzikológ Dr. Alois Kolísek.

O Jurigovi, ktorého považoval za najvýznamnejšieho bojovníka za slobodu Slovákov, napísal „V nynějších zápasech trpících bratří na Slovensku zajisté neipopulárnější jest jméno Ferdiš Juriga. Není divu. Přítel lidu, srdečný a úpřimný, kněz obětavý a horlivý boiovník „Za tú našu slovenčinu“ nadšený a statečný, jenž neleká se ani bodákův ani žaláře“.

Deň rozlúčky vyšiel na nedeľu 28. apríla, keď Vajnorákom prichodilo odlúčiť sa od svojho obľúbeného kňaza na dlhé dva roky. Do tunajšieho chrámu sa zišlo množstvo ľudí. Bolo cítiť napätie i nevpovedaný, ale o to mocnejší vzdor, ktorý, aj keď

do Božieho stánku nepatrí, nebolo možné utlmiť. Veriaci národ dúfal, že sa so svojím kňazom nelúči navždy, hoci ich požiadala, aby ho, ak väzenie neprežije, pochovali vo Vajnorochoch.

Napriek smutnej a ťažkej chvíli zostáva Juriga pragmatikom a tak trochu aj s nadsádzkou odkazuje svojim veriacim: „Sestry! Bratia! Spomeňte si na mňa Otčenáškom a poteší dušu moju bárs i kartička doposlána. Listy síce číta dozorca, ale sa odovzdávajú. A keď vás povedie cesta na tieto kraje, zastavte sa. Ohláste sa u direktora a dopoludnia od 11.-12., odpoľudnia od trištvrťi na 4. do trištvrťi na 5. je voľná návšteva. Na nedeľu odpoľudňajšok sa má dopoludnia hlásiť“.

Na záver ešte pripojil pre nás tak vzácne slová, ktoré sa o niekoľko rokov neskôr stali slovenskou hymnou – Nad Tatrou sa blýska, hromy divo bijú, nebojme sa bratia, veď sa ony stratia, Slováci ožijú.

S Pánom Bohom! S Bohom!
Váš brat Ferdiš Juriga,
Vác, allámifogház.

Rozhovor s pracovníčkou miestneho úradu Gabrielou Zemanovou

Univerzálny človek – žienka plná energie

Text: Stanislav Bachleda
Snímky: archív

Za dvojitými vstupnými sklenenými a dvomi klasickými dverami je miestnosť, odkiaľ riadi svoje pracovné činnosti činorodá žena, známa nielen v úrade, ale v celých Vajnoroch. Pragmaticka v zamestnaní, entuziastka v osobných aktivitách. Všetko to však spolu súvisí, lebo aj mimopracovná činnosť smeruje k prezentácii života v rázovitej obci – dedine v meste, ktorá je nepochybne na správnej ceste. Zašli sme za touto zaujímavou žienkou, plnou energie. Počas rozhovoru nás sem tam niekto vyrušil, ale všetko zvládla v pohode a ochote. A o čom sme hovorili?

Pracovná náplň: správa registratúry, evidencia obyvateľov, matrika, súpisné čísla, register adries, voľby a referendum, sčítanie obyvateľov, domov a bytov a iné.

Mimopracovné aktivity: Vajnorský okrašľovací spolok, Vajnorské ochotnícke divadlo, Podobenka z Vajnor, Vanorský širáček, organizovanie podujatí.

➤ **Aj bez úvodnej otázky sa spontánne rozhovorila, a tak sa teda započúvame.**

Moji rodičia pochádzajú z Vajnor, ja som tiež Vajnoračka, aj keď som sa narodila v račianskej pôrodnici. Naše rodinné korene siahajú ani neviem ako hlboko do minulosti. Napokon, moje rodné priezvisko je Grebečiová a to sa zjavuje vo vajnorskej histórii už niekoľko storočí. Mám teda vajnorský rodokmeň. Do školy som začala chodiť, samozrejme, tu vo Vajnoroch. Už ako dieťa som bola aktívna, robievala som v škole nástenky, chodila do tanečného krúžku, vždy som sa aktívne zapájala do organizovania akcií. Bola som aj dobrá žiačka, zväčša so samými jednot-

Gabriela Zemanová s cenou Kataríny Brúderovej

kami. Medzi moje záujmy patrili aj jazyky, a tak som prešla na základnú školu vtedy na Thälmannovej ulici, dnes je to Základná škola Za kasárňou. Nasledovalo gymnázium na Metodovej a po skončení som nastúpila pracovať na Okresnú odborovú radu Bratislava-vidiek, neskôr do učtárne na Slovenskú odborovú radu, kde pracovala aj moja mama. Potom nasledovala materská dovolenka s prvým aj s druhým synom a následne prišlo moje prvé zoznámenie sa so samosprávou. Vtedy to bol ešte miestny národný výbor, ktorého predsedom bol František Osvald.

➤ **Akú oblasť činnosti Vám zverili?**

Keďže som bola účtovníčka – vtedy nás tu bolo obrazne povedané päť a pol človeka – zverili mi plánovaco-finančný úsek. Mala som na starosti plán a rozpočet, účtovnú evidenciu, PaM, bytovú agendu a agendu akcie „Z“. Po čase prišla zaujímavá ponuka zo Slovenskej odborovej rady, synovia Matúš a Marek podrástli, no najmä lepšie finančné ohodnotenie, a po dva a pol roku som sa vrátila až do ďalšej materskej a potom ešte ďalšej – máme štyroch sy-

nov – a to už bolo obdobie po nežnej revolúcii, keď sa veci lámali a bývalé odbory boli pred rozpadom. Vtedy prišla opäť ponuka z Vajnor, v tom čase už z miestneho úradu, keď mi starosta Marián Pružina navrhol, aby som sa vrátila ako sekretárka, on to pomenoval ako "moja pravá ruka". Po istom čase jedna kolegyňa odchádzala do dôchodku, tak mi zverili sociálny úsek, kultúru, pokladňu, evidenciu majetku a úsek poľnohospodárstva a veteriny. Vtedy som si urobila aj matričný kurz. Ale bolo toho viac. Prišlo isté obdobie, keď som pracovala ako matrikárka na Matričnom úrade Bratislava-Nové Mesto, ale v roku 2003 som sa opäť vrátila domov na vajnorský miestny úrad.

➤ **S čím ste pokračovali?**

Ako referentka vnútornej a hospodárskej správy evidenciou obyvateľov, evidenciou a inventarizáciou majetku, osvedčovaním podpisov a listín, od roku 2006 ohlasovníka pobytu, sčítanie obyvateľov, domov a bytov, a ako matrikárka, samozrejme, opäť matrika a organizácia volieb a referendum.

➤ **Ako prebieha príprava na voľby?**

Začína to vyhlásením volieb, organizačno-technickou prípravou, v podstate rovnako pri každej voľbách, okrem posledných, ktoré boli po prvýkrát spojené (samospráva obcí a samospráva krajov). Už som si ani neplánovala dovolenku, lebo si to vyžadovalo plné nasadenie. I keď sme šli na niekoľko dní do kúpeľov, bol to vlastne pracovný pobyt. Tieto voľby boli iné ako predchádzajúce najmä tým, že niektoré úkony a postupy boli zdvojené, napríklad aj oznámenia o čase a mieste konania volieb bolo treba tlačiť a doručovať do domácností dvojmo, osobitne pre jedny aj druhé voľby. Od vyhlásenia spojených volieb sme neustále riešili úlohy súvisiace s ich prípravou pri dodržaní zákonom stanovených lehôt a vyplývajúce z časového harmonogramu. Ako zapisovateľka miestnej volebnej komisie som preberala kandidátne listiny, pri nezávislých kandidátoch spolu s podpisovými hárkami voličov podporujúcich ich kandidatúru. V platnosti boli ešte aj niektoré opatrenia z obdobia pandémie, takže pre všetkých to bolo pomerne náročné, ale ako vidíte, prežili sme to v relatívnom zdraví. V roku 2024 by mali byť troje voľby, ak medzitým nebudú aj predčasné, takže nás čaká veľmi náročné obdobie.

► **Nedali sa niektoré postupy zjednodušiť?**

Veľmi nie, lebo dané úkony vychádzajúce zo zákona sa museli tak či tak vykonať, aj keby voľby spojené neboli. Praktickou stránkou bolo, že sa konali naraz, čím sa ušetrilo možno času i nákladov. Voličom síce trvalo hlasovanie za plentou o čosi dlhšie, ale aj to sa postupne vyriešilo. Hoci organizačná príprava volieb je

Dožinky - Gabriela Zemanová v sprievode tradične na bicykli

pre mňa popri každodennej práci na úrade nie bežnou činnosťou, je to práca navyše (nekonajú sa každý rok, príprava však trvá 4 mesiace), podarilo sa nám ich zvládnuť bez problémov. Napriek všetkému ma aj táto práca baví.

► **Táto práca si vyžaduje nielen skúsenosť, ale aj precíznosť, dôslednosť a človek sa s ňou potrebuje stotožniť...**

Bez týchto vlastností sa to robiť nedá, mohli by vzniknúť v budúcnosti problémy. Keďže som pôvodne účtovníčka, naučila som sa byť dôsledná, precízna, čo je potrebné pri matričnej činnosti, ako aj pri vydávaní súpisných a orientačných čísel k stavbám a následnému zaevidova-

niu vzniknutej adresy do registra adries, ktorý je referenčným registrom. Neraz sa stane, že musíme odstraňovať nedostatky a chyby z minulosti. Napríklad v priezvisku či v mene môže chýbať u niektorého člena rodiny hoci dlžeň, iný ho nemá, čo sa opravuje aj po rokoch, ak majú s tým problémy a je nevyhnutné ich v rámci rodiny zjednotiť. Týka sa to aj dátumu narodenia, bydliska a ďalších údajov. V roku 2020 mi pribudla aj agenda sčítania domov a bytov, čo bolo po prvýkrát úlohou obcí, takže opäť bola potrebná dlhodobá príprava na elektronické sčítanie, čo si v porovnaní s minulými rokmi vyžadovalo aj trochu odlišný prístup. Nachádzala som pri tom aj pomerne veľké nezrovnalosti v údajoch o stavbách zapísaných, no, žiaľ, aj nezapísaných, v katastri oproti aktuálnemu stavu, čo sa postupne snažím iniciatívne odstraňovať. Je to však dlhodobá úloha.

► **Čo všetko sa eviduje? Dom, garáž, prístavba...?**

Všetky stavby, ktorým sa určuje súpisné číslo, ale je to rozčlenené na rodinné domy, garáže, záhradné chaty a iné stavby.

► **O Vás je známe, že sa nevenujete iba práci na miestnom úrade, ale aj, dalo by sa povedať, spoločenským aktivitám. Jednou z nich je ochotnícke divadlo. Ako ste sa dostali k tejto umeleckej činnosti?**

V roku 2012 náš úrad navštívil režisér Ján Fila s návrhom, či by sa vo Vajnoroch našli ľudia, ktorí by pod jeho vedením našli divadelnú hru Grobiani. Nemala som síce na úrade na starosti kultúru, ale žila vo mne túžba obnoviť veľké tradície tohto umenia vo Vajnoroch, keďže aj moji

Babi z vinohradu – dvor VLD

Grobiani, 2013

vzniku do roku 2013. Tu som pripravovala autorsky i organizačne tematické folklórne pásma – vinobranie, asentírka, drápačky a iné. Načúvala som už vtedy pozorne radám a počúvala kritiku Dr. Ondreja Dema a mnoho som sa od neho naučila. Okrašľovací spolok mal vtedy pestrú činnosť, aj mladých tanečníkov, ktorých vidol Ivan Štelár. Mojou snahou bolo udržať v spolku najmä mladých ľudí (boli v ňom aj moji traja synovia). Pravdu povediac, napriek dlhým rozhovorom na spoločných stretnutiach s nimi (mali veľa nápadov), nepodarilo sa ich veľmi zaujať, a tak postupne odchádzali (a vtedy som odišla aj ja). Možno ani nedostali primerané odpovede na svoje otázky týkajúce sa ich ďalšieho pôsobenia. Moje stretnutia s pánom Demom však naďalej pokračovali vzájomnou spoluprácou pri tvorbe – pri zostavovaní zbierky piesní Vajnory spievajú a neskôr na nahrávke CD albumu. Bolo to práve po operácii kolena, keď som prepísala do elektronickej podoby texty všetkých piesní a následne ich konzultovala s ujom a tetou Hrabákovcami v snahe ustrážiť v nich vajnorské nárečie. Bola to pre mňa dobrá škola vajnorského nárečia a teraz si dovoľím preložiť do vajnorčiny akýkoľvek text (samozrejme nie od slova do slova).

► Čo bolo ďalej?

Od roku 2014 som predsedníčkou občianskeho združenia Podobenka z Vajnor, ktoré vzniklo najmä so zámerom podchytiť deti a mládež a ako pokračovateľom tradícií odovzdať im dedičstvo našich otcov a materí. Sme skupina nadšencov a milovníkov tradícií a zvykov, piesní, hudby a tanca, divadla, remesiel, tradičnej ku-

svokrovci hrali ochotnícke divadlo a môj najmladší syn Michal vyštudoval bábkoherectvo. Pamätám si divadelné predstavenia vajnorských ochotníkov v starej Sokolovni, doma ešte máme z nich fotografie. Vytipovala som si a oslovila ľudí, dokonca zareagovalo aj niekoľko Račanov. Prvé stretnutie s režisérom a prvé čítačky prebiehali u nás doma v záhrade. Keď bolo treba riešiť priestor, začali sme stretávať v bývalom kultúrnom zariadení na Baničovej ulici (dnes dom kultúry). Mne pripadla úloha matky Margity. Mojm divadelným zaťom bol súčasný starosta Rače Michal Drotován. Odohrali sme v našom „kulturáku“ niekoľko úspešných predstavení a chystali sme sa na súťaž do Pezinka. Napriek vážnemu úrazu ľavého kolena pri žehlení kostýmu (nemohla som nechať súbor v probléme), som predstavenie odohrala s paličkou v ruke, a nasledovala operácia. Na predstavení v bratislavskej Astorke ma už musela zastúpiť so scenárom v ruke Ingrid Hanzelová.

► Tým sa Vaša ochotnícka kariéra skončila?

Ochotnícka áno, aj keď nie úplne.

► Odkedy ste sa venovali folklóru?

V roku 1976 ešte ako gymnazistku ma oslovila pani Kukučková, že pán Demo pripravuje pre televíziu pásmo Prez Vajnori hrozni zrajú. Do tohto projektu boli vtedy zapojení snáď všetci Vajnoráci. S tým pásmom, samozrejme, upraveným pre javisko, sme potom často účinkovali na rôznych podjatiach nielen doma, v Bratislave a okolí, ale i na Folklórnom festivale vo Východnej. Všetky vystúpenia našej folklórnej skupiny vtedy sprevádzala Vajnoranka pod taktovkou Titusa Pilného a zažili sme spolu nemálo zábavných chvíľ. V auguste

1981, keď som ešte bola slobodná, sme s Dr. Demom našťudovali poldruha hodinové pásmo (bol to vlastne muzikál – spevy, tance, hovorené slovo) Už si ti, Aňičko, naša – tradičnú vajnorskú svadbu, kde mojím prvým ženíchom nebol môj terajší manžel (vydala som sa v októbri 1981), údajne by to prinieslo nešťastie do manželstva. Vtedy som sa po prvýkrát stretla so známym folkloristom a choreografom Stanislavom Dúžekom i s pánom Mikulášom Sivým starším (mladší je správcom Domu kultúry Vajnory a umelecký vedúci a tanečný pedagóg Lúčnice). Od roku 2003 som bola aktívnou členkou Vajnorského okrašľovacieho spolku, t. j. od jeho

Moje deti – Podobenka z Vajnor

chyne a tradičného hospodárenia a inšpiráciu hľadáme v histórii a v autentickom folklóre Vajnor.

► Prečo Podobenka z Vajnor?

Jedného dňa sme jednoducho vzali do rúk Diferenčný slovník vajnorského nárečia od Bohumíra Hrabáka. Začali sme v ňom listovať a hľadať vhodné slovo pre názov nášho občianskeho združenia. Vybrali sme slovo „podobenka“ nie preto, že by sme sa chceli „niekomu podobať“, ale preto, lebo chceme ľuďom, najmä mládeži a deťom, svojimi aktivitami predstavovať obrázky z minulosti, obrázky z Vajnor, ako ľudia vo Vajnoroch žili, pracovali a zabávali sa (v preklade z vajnorčiny - obrázok, fotografia), preto Podobenka z Vajnor.

► Aké sú ďalšie aktivity Podobenky z Vajnor?

Každoročne, najmä s podporou mestskej časti Bratislava-Vajnory, už tradične organizujeme podujatia určené širokej verejnosti, a to najmä Kvetnú nedeľu, Školu vajnorských tradícií, Prez vajnorské okénko a v novembri Vajnorský širáček - prehliadku amatérskych folklórnych súborov a divadiel. Súčasťou každého podujatia je výstava (obrazy, fotografie, paličkovaná čipka, a pod.). Pod dohľadom Kristíny Rožňovcovej sme sa podieľali na vzniku ornamentálnej maľby na štíte Domu kultúry Vajnory, na čo sme veľmi hrdí. Teším sa však najmä z toho, že sa nám v roku 2016 podarilo zapísať Vajnorský ornament do Reprezentatívneho zoznamu nehmotného kultúrneho dedičstva Slovenska. Mojou srdcovou záležitosťou je Vajnorský ľudový dom na Roľníckej 181 – múzeum s expozíciou tradičného bývania, ktorý bol zriadený predovšetkým z vlastných

Podobenka z Vajnor – osvedčenie o zápise Vajnorského ornamentu do RZNKDS

zdrojov našich členov a celoročne sa oň staráme, pričom návštevníkom poskytujeme komentovanú sprievodcovskú službu s možnosťou zakúpenia vajnorskej keramiky, publikácií a výrobkov vajnorských ľudových umelcov. Pre záujemcov o tradičné ľudové remeslá tu organizujeme už spomínanú Školu vajnorských tradícií - kurzy paličkovania, zdobenia kraslíc, vyšívania a maľovania vajnorských ornamentov.

► A čo deti?

Už som spomínala, že mám štyroch synov, Matúša, Mareka, Andreja a Michala, a som na nich veľmi hrdá. Každý má dve deti, takže mám 8 vnúčat, z toho 3 vnuč-

ky. Od roku 2015 vediem DFSk Podobenka z Vajnor. Prvé roky deti prichádzali a odchádzali, nebolo ich veľa, navyše činnosť často prerušili choroby, nebolo to jednoduché. Napriek tomu sme sa od svojho vzniku predstavili niekoľkými pásmami, napr. Hráme sa na Fašanki, Lésola, lésola, Kvjetní ňedzela, Detské hry a tance z Vajnor, Zvyky a tradície vo vajnorskej rodine, Na známosť sa dáva, naposledy na Vajnorskom širáčku pásmom Návšteva tetky Bjetty a pravidelne účinkujeme na slávnosti uvítania do života. Verím, že moja niekoľkoročná snaha a práca s deťmi nie je márná. Veľkou vďakou a odmenou je pre mňa aj to, že deti mi v súbore postupne pribúdajú, a v súčasnosti ich máme 22, z toho 8 chlapcov.

► Ako vzniklo podujatie Vajnorský širáček?

Pri príležitosti otvorenia zrenovovaného Domu kultúry Vajnory, ktoré bolo 6. júna 2016, som s Mikulášom Sivým spolupracovala na jednej scénke, v ktorej sme použili marionetu, obliekli sme ju do vajnorského kroja a nazvali Vajnorský širáček. V scénke na záver Vajnorský širáček ožil, čím sme chceli symbolicky naznačiť, že otvorením kultúrneho stánku ožila aj kultúra vo Vajnoroch. Toto bolo podnetom k tomu, že sme prehliadku amatérskych folklórnych súborov a divadiel pomenovali Vajnorský širáček, a práve táto marioneta je od počiatku moderátorom podujatia. Každý jeden ročník, tento rok už siedmy, je venovaný nielen Vajnorskému ornamentu, ale i ďalším prvkom zapísaným v Reprezentatívnom zozname nehmotného kultúrneho dedičstva Slovenska.

Škola vajnorských tradícií – Gabriela Zemanová rada pečie tradičné vajnorské koláče

Príbehy vajnorského ornamentu (13)

Jeden čepec mám II.

Text: Elena Karácsonyová

Snímky: č. 2 až 6: Elena Karácsonyováč.
č. 1: autor Marek Grebeči, zdroj: facebook
Podobenka z Vajnor

V ostatnom príbehu vajnorského ornamentu sme si predstavili výšivku na vajnorskom čepci. Čepec však nie je jedinou súčasťou úpravy hlavy vajnorských žien, na ktorej sa uplatňuje ornament.

Môžno trochu pripomeniem, ako to vlastne s úpravou hlavy vydatej Vajnorky je. To, čo mnohí jednoducho vnímajú ako čepec – jeden celok, je relatívne komplikovaný úväz pozostávajúci z grgule (podložka tvarujúca účes), samotného čepca, červenej vyšivanej továrenskej stuhy na čepci a čelenky. K obradovému kroju na veľké sviatky ešte patril tzv. predek (biela tuho naškrobená tylová látka, vejárovito naskladaná do pravidelných záhybov, vzadu ozdobená kvetmi) a biela strojovo vyšívaná stuha. Tou súčasťou, na ktorej okrem čepca nájdeme vajnorský ornament, je čelenka.

Čelenky používané v súčasnosti k čepcom sú obdĺžnikové pruhy bielej látky, približne 6 cm široké a 40 cm dlhé. Novšie bývajú obrúbené úzkou čipkou alebo hadovkou, staršie sú aj bez ozdobného zakončenia. Zaväzovali sa bielymi keprovkami alebo užšími továrensky vyšívanými stužkami. Spravidla

Uviazať vajnorský čepec vôbec nie je jednoduché...

platí – čím je čelenka užšia a kratšia, tým je staršia. Zmena v dĺžke a šírke čeleniek súvisí s tým, že v minulosti (najmä do konca 1. svetovej vojny) ženy nosili oveľa častejšie čepec s predkom. Pri tomto spôsobe nosenia nie je potrebná dlhá a široká čelenka, bola by z väčšej časti prekrytá. V neskoršom období, najmä po II. svetovej vojne, sa nosenie predku obmedzilo na veľké sviatky a k ob-

radovému kroju. Čelenky sa tak začali postupne rozširovať a predlžovať – prekryli to, čo pôvodne zakrýval predek, prispôbili sa novým účesom a stávali sa postupne dominantou úpravy hlavy. Dávali možnosť vyniknúť šikovnosti svojej nositeľky – vyšivačky. Pôvodne sa na ich zhotovenie využívalo jemnejšie plátno, od 2. polovice 20. storočia lesklejšie a drahšie materiály, napr. satén.

Čelenka – vyšivala Katarína Bednárová

Čelenka – vyšivala Viktória Zemanová

Čelenka z krojovej zbierky Mirky Lubinskej

Detail čelenky zo zbierky Mirky Lubinskej

Detail čelenky – vyšívala Štefánia Zemanová

Čelenky sa vyšívajú plným stehom, „na váleček“, staršie zadným, husto a šikmo ukladaným stehom. Nájde sa na nich najmä rastlinné ornamente – kvety, hrozno, v menšej miere aj vtáčiky. Na mnohých nechýbajú monogramy nositeľky a roky zhotovenia. Výšivka je rôznofarebná, podľa umeleckého cítenia autorky, v kombinácii so striebornými a zlatými niťami, býva doplnená i našitými flitrami. Staršie čelenky majú vo všeobecnosti tlmenejšie farby a sú vyšívajú tenšími bavlnkami. Na menej slávnostné príležitosti sa nosili aj čelenky s našitou paličkovanou čipkou, využívali ich aj staršie ženy.

Nedávno sa mi do ruky dostala naozaj zaujímavá čelenka. Je z krojovej zbierky Mirky Lubinskej (foto č. 4 a 5) a je určite jednou z najstarších čeleniek, aké som zatiaľ mala možnosť vidieť a zdokumentovať. Na prvý pohľad zaujme tvarom i výšivkou. Nie je to jednoduchý obdĺžnik – od stredu smerom ku krajom je jedna strana čelenky vytváraná do oblúka a čelenku zužuje až natoľko, že „kopíruje“ šírku keprovky, ktorou za za-

väzuje. Zúbková obruba je našitá iba z jednej – rovnej strany. To, čo vidíme ako „zúbky“, je vlastne zakončenie madeirovej čipky našitej zo spodnej časti (zároveň slúžila ako podšitie výšivky). Toto všetko svedčí o tom, že sa čelenka zhotovovala pod „predek“. Výšivka na továrenskom plátne je veľmi jemná – nájde sa na nej archaickejšie tvary kvetov vyšívajú zlatými, striebornými a farebnými, pravdepodobne hodvábnymi, niťami. Na prvý pohľad nás zaujmú krásne červené jahôdky – motív, ktorý sa v novších vajnorských ornamentoch vyskytuje zriedkavo, na starších čelenkách ho však nachádzame. Ak sa pozorne zadívate, objavíte možno tak ako ja ešte motýle sediace na kvetoch. Ale kto vie, možno pracuje iba moja fantázia a snaha nachádzať stále nové a nové prvky a detaily. Možno to bolo umelecké oko vyšívачky, ktorá chcela vyvážiť použité farby a upriamiť pozornosť na stredový motív a preto zvýraznila lupene kvetov...

Isté je, že v súčasnosti sa v úprave hlavy vajnorských žien stretávajú dva svety – ar-

chaickejší typ ornamentu na samotnom čepci a novšia forma ornamentu na čelenkách. Starších čeleniek je zachovaných oveľa menej. Alebo lepšie – dúfam, že sa iba menej sa nosia, pretože nie celkom vyhovujú dnešnej úprave hlavy. Ak takú máte doma, prosím, ozvite sa do redakcie Vajnorských noviniek alebo na mailovú adresu elena.vianocka@gmail.com. Každá dobová fotografia, či zaznamenaný príbeh i týchto – možno malých – kúskov vyšívanej krásy nám pomôže v dokumentácii vajnorského ornamentu a vajnorského kroja.

Príbehy vajnorského ornamentu nie sú totiž iba príbehmi vecí – sú predovšetkým príbehmi ľudí, ktorí tieto veci vytvorili, ľudí, ktorí ich opatrujú a aj ľudí, ktorí sa o ne zaujímajú. Ďakujem Vám, že čítate príbehy vajnorského ornamentu, a dúfam, že ich v novom roku na stránkach Vajnorských noviniek budem môcť prinášať naďalej – i s Vašou aktívnou pomocou. Prajem všetkým pokojné vianočné sviatky a do nového roku želim najmä veľa zdravia.

Život FK Vajnory

Text: Richard Fekete
Snímky: archív FK Vajnory

Mládežnícke družstvá sa už presunuli do interiéru, muži majú zaslúžené voľno, ihrisko oddychuje po extrémnej záťaži z teplejších mesiacov. Klub sa postupne „zazimoval“, ale to neznamená, že sa nič nedeje. Do troch telocviční a na jednu vonkajšiu plochu je rozdelených až 10 detských skupín. Vo februári pribudnú aj muži na Mladej Garde, ktorú by s nimi mali využívať aj mladší dorastenci. Musíme ale počkať na situáciu s energiami a s vývojom cien. Tie ale nemajú vplyv na náš trénerský štáb. Dnes vám prinášame rozhovory s tromi jeho členmi.

AKO VIDÍ JESEŇ TRÉNER MUŽOV

Naši seniori ukončili prvú polovicu sezóny V. ligy na 11. mieste. Tréner Marcel Hulák robil, čo sa dalo. V ťažkých letných podmienkach zase dal dokopy zaujímavý tím. Vytratili sa síce bratia Blandovci, no vrátil sa Samo Lihotský a často naskakoval aj skúse-

Marcel Hulák sleduje zápas

ný Lukáš Zeman. Mužstvo nakoniec získalo 16 bodov. Naším veľkým problémom bola ofenzíva. Dali sme len 15 gólov, čo je najmenej zo všetkých.

► S akými problémami mužstvo zápasilo v lete pri skladaní zostavy?

Áno, leto bolo náročné, zostava sa menila v každom zápase. V úvode bol problém s nátlakovou hrou na súpera a dostupovanie v obrane. No a keď sme to vyladili, trpeli sme na nepremieňanie šancí.

► Do tímu prišli postupne noví chlapi. Hlavne z Rače. Čo priniesli?

Brankár Filip Rašík veľmi dobre vyplnil diery po odchode Braňa Števaňáka. Je to bojovník a srdciar. Rado Stančík mal za sebou herný výpadok a túžil znovu hrať. Aj na tréningoch bolo vidieť jeho veľké chcenie, a preto sa rýchlo zaradil do základnej zostavy. Prišli aj Šimončíč a Muráni, obaja potrebujú čas.

► Postupne ale iné mená zmizli. Čo s nimi je a prečo chýbajú?

Je to veľká škoda. Hlavne u Sama Hunčára, ktorý výkonnostne rástol, no zrazu sa vytratil a už sa neozýval. V úvode ročníka zase chýbali dôležití hráči Ďatko a Kovács. Klimek skončil z rodinných dôvodov, brankár Števaňák odišiel. A ako Depeš po dlhšej dobe nečakane znovu začal, tak aj hneď skončil. Je to škoda, lebo má veľký potenciál.

► Vo štvrtom kole sme dostali doma výprask od Karlovky (0:7). Čo sa stalo?

Bola to bodka za úvodnými problémami, ktoré nás sprevádzali. Ale aj táto prehra nás

Kapitán Samuel Matulník má zranené koleno

posunula. Od tohto zápasu sa naše výkony zlepšovali. Následne sme trikrát vyhrali. Aj keď neustále zmeny v zostave dávali zabráť.

► **Proti Kostolištu sme prišli o kapitána Sama Matulníka. Nasledovali prehry, dokonca aj na ihrisku posledného Svätého Jura. Súviselo to s ním?**

Jeho strata bola veľká, ale mužstvo sa rýchlo otriaslo a výkony boli v podstate dobré. Len sme nedávali góly. To, že sme hrali dobrý futbal, potvrdzovali aj reakcie iných trénerov či fanúšikov. Sami často uznali, že sme boli lepší, len nám chýbalo trochu šťastia.

► **Zo starších pravidelne hrávali už len Paľo Miženko a Lukáš Zeman. Pomohli?**

Starší hráči, ak prídu, vždy pomôžu. Už len skúsenosťami. Univerzálny Paľo vždy na rôznych postoch, za čo som veľmi vďačný. Lukáš tiež, ale aj jeho dostihla smola pri premieňaní vyložených šancí.

► **Zostane v zime mužstvo pokope? Aký je tréningový plán a Tvoje ciele na jarnú časť?**

Dúfam, že áno a že sa kvalitne pripravíme na jar. Chceme získať viac bodov a naďalej sa snažiť baviť divákov našou hrou. Týmto chcem už teraz všetkých pozvať na domáce zápasy. Aby prišli vo väčšom počte povzbudiť hráčov, ktorí bojujú a reprezentujú Vajnory.

NOVÝ DOMÁCI TRÉNER S LICENCIOU

Náš trénerský tím zaznamenal príjemnú správu. Po Andrejovi Kulčárovi obetoval čas na štúdium C licencie ďalší tréner z našej liahne. Je ním Matej Meško, hráč A – tímu. V drese seniorov debutoval v polovici novembra 2018. Mal len 16 rokov a 1 deň. V tom čase sme síce hrali III. ligu, ale predtým úspešné mužstvo vystužené futbalistami sa pomaly rozpadávalo. Matej ako hráč zažil zlé časy, neskôr s futbalom na chvíľu aj skončil, ale opäť sa vrátil. S najmenšími deťmi u nás vypomáha už 5 rokov.

► **Odkedy pôsobíš pri mládeži Vajnor a odkedy si si robil kurz?**

Pri mládeži pôsobím od roku 2017. Kurz som si robil od konca tohto septembra. Posledná prednáška bola v polovici novembra, nasledovala už len záverečná skúška.

► **Ako to stíhaš so štúdiom, tréningami mužov či inými povinnosťami?**

Všetko sa dá zariadiť. Jednoducho, všetko sa dá, keď sa chce.

► **Čo ťa chytilo na práci s deťmi?**

Hravosť detí pri hocijakej činnosti, ktorú robíme. Ich chcenie učiť sa novým kľúčkam, ako správne viesť loptu, ako správne vystreliť, a samozrejme, to, koľko energie mi práca s deťmi dáva. Vždy po tréningu s deťmi som plný života.

► **Prečo si sa rozhodol urobiť si hneď licenciu C, keď si mal možnosť ísť na jednoduchšiu základnú licenciu Leader?**

Brankár Filip Rašlík v akcii

Bolo to hlavne kvôli tomu, že som chcel veď, o čom konkrétne sa učí na týchto trénerských licenciách. A hlavne preto, lebo si chcem ďalej zvyšovať trénerské vzdelanie, posúvať sa ako tréner. Licencia leader ma „nechytla“, preto som išiel hneď o krok ďalej.

► **Čo všetko kurz zahŕňal?**

Kurz obsahoval hodiny čistých prednášok. Niektoré boli prezenčné, niektoré „online“. Ďalšie prednášky boli formou workshopov, keď sme vytvorili skupiny a dostali sme

za úlohu vytvoriť tréning pre určitú vekovú kategóriu, následne ho nakresliť na papier a vysvetliť ostatným študentom. Obetoval som tomu dosť času. Veľa prednášok bolo počas tréningov detí a nemohol som sa na nich zúčastniť.

► **Bol rozdiel medzi prednáškami a tým, čo hovorí klubová filozofia?**

Semináre boli veľmi podobné klubu. Či sa to týka tréningovania určitých vekových kategórií, alebo správania trénera voči deťom.

Samo Lihotský a Lukáš Zeman (modré dresy)

Matej Meško v červenom v drese mužov

► Čo nové si sa naučil?

Že ako tréner by som nikdy nemal prejavovať sklamanie. Keď dieťa netrafí bránu či zle prihrá. Výraznú mimiku alebo gesto si dieťa zapamätá najviac. Po zlej reakcii trénera je najviac sklamané, keďže ho uvidí, ako sa zle tvári.

► Odporučil by si podobný krok aj iným adeptom na tréningovanie?

Určite áno. Je síce potrebné obetovať čas, ale naučia sa tam veľa. Od toho ako sa správať ako tréner pri deťoch, až po to, aké tréningové cvičenia sú najlepšie pre jednotlivé vekové kategórie.

► Aké sú tvoje trénerské ambície?

Chcel by som si ďalej zvyšovať trénerskú licenciu, postupne sa dostať vyššie ako tréner a posúvať sa do vyšších kategórií. A učiť deti stále niečo nové.

PRVÁ ŽENA TRÉNERKA U NÁS

Radosť nám nerobia len pribúdajúce licencie našich trénerov, ale aj to, že u nás pomáha

už aj žena. Naďa Horváthová učí v miestnej základnej škole. Poznanie detí je pri jej práci kondičného odborníka veľká výhoda. Aktuálne sa venuje najmä starším žiakom, ale jej záber by sa u nás mohol aj rozšíriť.

► Ako si sa dostala do vajnorského klubu?

Minulý rok v júni som sprevádzala moich žiakov na futbalovom turnaji na Čiernej vode. Ich trénerom bol Rado Kováč. Ten ma oslovil s ponukou animátorky na prvom ročníku futbalového kempu vo Vajnoroch.

► V kempoch si pomáhala v oboch ročníkoch. Aké boli tvoje úlohy a ako fungovala organizácia?

Mojou úlohou bolo podieľať sa na voľnočasových aktivitách, organizácii detí a počas tréningov som sa starala o tie, ktoré sa necítili dobre alebo sa im pritrafilo nejaké menšie zranenie. Hlavný tréner kempu Rado Kováč pripravil veľmi pestrý program, ktorého sme sa držali celý týždeň. Deti nemali len futbalové vyžitie, ale

aj bicyklovanie, pešiu túru i vedomostné súťaže.

► Odkedy pracuješ v základnej škole?

Na ZŠ pôsobím od roku 2020, čiže tretí rok. Učím telesnú výchovu a biológiu.

► Spolupracuješ hlavne s trénerom U15.

Ako máte rozdelené úlohy?

Ľuboš Florek pripravuje vždy špecifické futbalové cvičenia a ja mám na starosti všeobecnú pohybovú a kondičnú prípravu.

► Napĺňa ťa táto práca?

Áno, pretože ma najviac baví pracovať s deťmi, ktoré športujú z vlastnej iniciatívy, a veľmi ma napĺňa, keď vidím, ako sa v niečom zlepšili a ja som im k tomu mohla dopomôcť.

► Ako stíhaš sklbiť tréningy s ostatnými povinnosťami?

Je to veľmi náročné, ale všetko je to len o dobre nastavenej organizácii času.

► Vyznáš sa aj vo futbale?

V rámci možnosti. Hrávala som 10 rokov hádzanú v mládežníckych kategóriách a myslím si, že základné princípy sú vo fut-

Naďa Horváthová s deťmi

Hlavný organizátor Zábavy Jaro Križan (vpravo)

bale veľmi podobné. Avšak kvôli zložitosti herných systémov by som si na tréningovanie starších kategórií už netrúfla.

► Venuješ sa bedmintonu. Prečo práve tento šport?

Bedminton som začala hrať aj s rodičmi na školskom krúžku, popri hádzanej. Začalo ma to baviť až natoľko, že som ho uprednostnila a skončila s hádzanou. Neskôr som absolvovala aj trénerský kurz. Momentálne sa bedmintonu kvôli pracovným povinnostiam venujem už len minimálne, ale stále súťažím a darí sa mi držať v širšej špičke Slovenska.

UŽ MÁME VIAC AKO 200 DETÍ

Aj vďaka zvyšovaniu počtu trénerov sa nám podarilo dosiahnuť ďalšiu veľkú metú. V našom klube evidujeme už 202 detí! Je to pre nás veľký záväzok a výzva, aby sme im dokázali v spolupráci s obcou a inými inštitúciami a podporovateľmi vytvoriť čo najlepšie podmienky a vyriešili všetky ná-

strahy, ktoré takáto situácia prináša. Nový výkonný výbor sa dal vo februári 2016 dokopy aj preto, že chcel zachytiť nárast počtu detí v našej oblasti. Vtedy sme mali zhruba 70 mladých hráčov a tri súťažné tímy. Teraz je detí viac ako 200 a v budúcej sezóne by za istých okolností mohlo byť súťažných družstiev až 10.

4. ROČNÍK PÁRTY

V sobotu 12. 11. sa podarilo nášmu futbalovému klubu obnoviť ďalšiu tradíciu. Po pandemickom výpadku v rokoch 2020 a 2021 sme znovu zorganizovali zábavu, ktorá nebola o nič horšia ako tie tri predchádzajúce. Pod vedením Jara Križana sme dali dokopy skvelú tombolu, v ktorej si návštevníci našli okrem rôznych IT pomôcok, fliaš vína, upomienkových predmetov, oblečenia, zákuskov či iných hodnotných vecí, hlavne bicykel a televízor. Týchto 22 cien však nebolo jediným lákadlom. Tradičná firma na catering, overený DJ, príjemná

atmosféra a známe tváre. To všetko dokopy znamenalo veľmi príjemnú akciu. Ocenili ju všetci prítomní, sediaci pri dvanástich zaplnených stoloch.

Už teraz si môžete do kalendára poznačiť termín na budúci rok – sobota 18. 11. 2023. Veríme, že nájdeme rovnako vysoký počet prispievateľov a kultúrny dom bude opäť plný.

VĎAKA ZA ROK 2022

Futbalový klub ďakuje všetkým trénerom, rodičom, hráčom, fanúšikom i iným podporovateľom za prínos a snahu v končiacom sa roku. Všetkým Vám patrí veľké poďakovanie.

FK Vajnory Vám i Vaším blízkym praje príjemne prežité sviatky a všetko najlepšie v roku 2023.

Oslávili sme Deň Jána Pavla II.

Text: Z. Lachová, E. Šinglarová, T. Ilavská, ZŠ s MŠ sv. Jána Pavla II.
Snímka: archív

Takmer všetkým deťom aj učiteľom vyčarila úsmev na tvári pani riaditeľka. V tento veľký deň zrušila vyučovanie a nastal deň s rozprávkou, vesmírom a pokusmi.

Žiaci prvého stupňa ho strávili v kine. Pozreli si pekné filmové predstavenie s názvom Princezná Rebelka. Príbeh bol o malej sirote Mii, ktorá žila so svojimi tromi lasičkami na ulici. Jedného dňa sa Mii podarilo obliecť krásne šaty, a tým sa začala jej bláznivá výprava za záchranou kráľovstva. Deti mali veľkú radosť z tejto krásnej akcie, nakoľko celé kino patrilo len im. Žiaci piateho a šiesteho ročníka so zvedavosťou cestovali na výstavu o najväčšom dobrodružstve ľudstva – Cosmos Discovery Incheba Expo Bratislava. Čakali tu na nás exponáty, ktoré mapujú vývoj kozmických letov, informácie o plánovaných misiách... A povieme vám, bolo sa na čo pozerieť. Spočiatku sme nevedeli, kam sa máme pozrieť skôr. Oči nám „pobehovali“ zo strany na stranu. Veľmi nás zaujali osobné predmety 1. slovenského kozmonauta Ivana Bellu, ruský Sputnik, príbeh J. Gagarina – prvého človeka v kozme. Žiaci sa s nadšením vybrali do kozmických lodí, kde ich mohli preskúmať zvnútra. A záver bol pre adrenalínových nadšencov čerešničkou na torte. Pripravený bol Cosmocamp, kde si tí najodvážnejší mohli vyskúšať, ako

prebieha výcvik kozmonautov. Všetkých žiakov chválime za slušné správanie a už teraz sa tešíme na ďalšie dobrodružné výjazdy. Žiaci 8. a 9. ročníka navštívili zážitkové vedecké centrum Aurelium. Na začiatku ich čakala laserová šou a po nej sa pustili do objavovania úskalí vedy a techniky. Vo Faradayovej kletke videli blesky a presvedčili sa, že vďaka Teslovej cievke je možné skomponovať hudbu. Sami si mohli vyskúšať najzaujímavejšie javy v oblasti fyziky, chémie či biológie, a tak prísť na to, ako daná vec funguje. Zistili, že centrum vedy je miesto, kde sa prelína zábava s učením.

V jablkovom sade

Text a snímka: Jana Osvaldíková, ZŠ s MŠ sv. Jána Pavla II

Bolo raz jablčko krásne... a rástlo v sade pri Dunajskej Lužnej. Malo niekoľko odrôd, ktoré sa líšili farbou a chuťou. Niektoré z nich mohli ochutnať žiaci prvého stupňa, ktorých sem prilákala vôňa jabĺčok. Svojich fanúšikov si našli kyslejšie i sladšie odrody. A nielen to. Žiaci sa dozvedeli, aké nástrahy na jablčka striehnu počas roka (jarné mrazíky, ktoré môžu spáliť kvety, obalovač jablčný, ktorý má na svedomí červivé jablčka či krúpy, ktoré ich môžu obiť). Šikovní sadári im však povedali, ako si s týmito problémami vedia poradiť (vykurovacie sviečky, pasce na obalovača či sieť proti krúpam). A dozvedeli sme sa aj to, že v jablčkach sa najviac vitamínov nachádza v šupke a tesne pod ňou.

A ktorá odroda chutila najviac? Nuž tá, z ktorej sa po dve jablčka ušli každému z nás – odroda Evelin. Dobrú chuť.

Milión detí sa modlí ruženec

Text: Darina Olahová, ZŠ s MŠ sv. Jána Pavla II.
Snímka: Izabela Tóthová

Každoročne sa naša škola zapája do iniciatívy Milión detí sa modlí ruženec, ktorú organizuje medzinárodná pápežská organizácia ACN – Pomoc trpiacej cirkvi, a inak tomu nebolo ani tento rok. Spolu s ostatnými školami, deťmi a organizáciami na svete sme sa aj my 18. októbra o 9:00 hod. modlili za jednotu a mier vo svete.

„Keď sa milión detí modlí ruženec, svet sa zmení“, to sú slová svätého Pátra Pia, ktoré hovoria o sile detskej modlitby a radosti. Modlitba detí je plná dôvery, vchádza priamo ako šíp do Božieho srdca, a preto má veľkú moc. Detská modlitba ruženca má veľkú silu vyprosiť mier a jednotu v našich rodinách, v našej krajine i vo svete. Preto učme a vedme sa navzájom k modlitbe ruženca.

Deň profesií

Text: Tatian Ilavská, ZŠ s MŠ sv. Jána Pavla II., Vajnory
Snímky: archív

Vo štvrtok 2. decembra sme deň začali prvopiatkovou svätou omšou. Pán farár nám objasnil naše pôsobenie: Čo tu vlastne robím? Veľmi pekne nám vysvetlil, že je na každom z nás, akú cestu si vyberieme. Povzbudil nás, aby sme si ten náš "životný kompas" správne nasmerovali a išli cestou dobra, pretože len dobro nás privedie do večného života – do neba. Aby sme nežili pre seba, ale pre druhých... Nie ja, ale my... Usilovať sa robiť dobré skutky a prácu vykonávať s láskou.

Po svätej omši nás čakalo milé prekvapenie od rodičov. Spes-trili deťom vyučovanie formou prednášky, ktorá bola zame-
rané na ich profesiu.

Žiaci slová „hltali“ s nadšením. Ani len netušili, čo všetko sa za jed-notlivými povolaniami skrýva. Dozvedeli sa, v čom spočíva práca v charite. Koľko námahy stojí úsilie, aby deti v chudobných kraji-nách mali aspoň základné veci. Základné veci – tie, ktoré naše deti považujú za úplne samozrejme. Zamysleli sa nad tým, že vzdelá-nie nie je samozrejmosťou vo všetkých krajinách. A je jasné, že takéto povolanie môže vykonávať iba človek s dobrým srdcom, úžasnou pokorou a nezištnou pomocou.

Veľký úsmev na tvári vyčarili deťom nádherné bábky. Dozvedeli sme sa, aké náročné je dabovať film, čo musí ovládať herec a aké krásne je, keď sa deti (no nielen tie najmenšie) odvdáčia úprimným úsmevom a potleskom.

Boli tiež motivovaní, ako sa stať opernou speváčkou/spevákom. Dozvedeli sa, čo všetko si takéto povolanie vyžaduje. V prednáške od pani lekárničky sme sa dozvedeli množstvo zaujímavých infor-

mácií. S úžasom pozerali, čo všetko sa v lekárni vykonáva – mieša-nie mastičiek, prečo sa používajú tmavé fľaštičky, ako sa objedná-vajú a testujú nové lieky a všeličo iné.

Starší žiaci si prišli na svoje, keď sa dozvedeli niečo zo sveta IT, o me-chatronike, priemyselnej automatizácii, o firme, ktorá sa zaoberá stlačeným vzduchom. Nakoniec sa zahráli hru, ktorá stlačený vzdu-ch využíva, čo ich veľmi bavilo, a na svoje si prišli najmä chlapci.

No a pre všetkých veľmi dôležitá a život zachraňujúca PRVÁ PO-MOC. Teoretická stránka sa prepojila s praktickou, pretože žiaci si mohli na figuríne vyskúšať, aké náročné je vykonať masáž srdca či obviazať poranenú končatinu. Pochopili, že základy by mal ovlá-dať každý z nás, pretože nikto nevie, kedy ich budeme potrebovať. Záchrana života je úžasná vec, no musíme si uvedomiť, že pomôcť môžeme iba vtedy, keď poznáme základné pravidlá.

Z celého srdca by sme sa chceli poďakovať rodičovskému spo-ločenstvu pod vedením pani Kubovičovej za túto úžasnú akciu, p. Ottavovi za sprostredkovanie myšlienky rodičom a v neposled-nom rade všetkým rodičom, ktorí si našli čas a prišli porozprávať našim i svojim:-) deťom o svojej profesii. Ďakujeme p. Svitekovej, p. Uhlárovej, p. Ottavovi, p. Pokrivčákovi, p. Zemanovej, p. Kubovi-čovej, p. Mruk a pánom z PD družstva Vajnory.

Žiaci mali možnosť vidieť, že každé povolanie je úplne iné. No spo-ločné mali to, že každá profesia si vyžaduje určitú námahu, trpez-livosť, vytrvalosť a... lásku. Pretože takmer od každého počuli vetu, aby si vybrali také povolanie, ktoré budú vykonávať s lás-kou. Ako aj pán farár ráno na svätej omši spomenul, že máme ko-nať dobro... Dobro s láskou.

Čo dodať na záver?

Premiéra dopadla excelentne a veríme, že Deň profesií sa v našej škole stane tradíciou. Srdečne ďakujeme všetkým rodičom a teší-me sa na budúci rok!

Popoludnie s rodičmi

Tex: Jana Osvaldíková, ZŠ s MŠ sv. Jána Pavla II.

Keď máme sviatok, tak oslavujeme. Pozveme si domov ľudí, ktorých máme radi, pripravíme občerstvenie a prežijeme spolu pár krásnych a veselých chvíľ.

V októbri má sviatok patrón našej školy – sv. Ján Pavol II. Aj jeho sviatok sme chceli osláviť, preto sme do školy pozvali ľudí, ktorých máme radi – našich žiakov, ich rodičov a učiteľov. O občerstvenie sa postarali pani učiteľky spolu so žiakmi (chlebíčky, pizzové slimáky a banány v čokoláde chutili úžasne :-). Bábovky boli dielom pani učiteľiek. A čo spoločný program? Bol pestrý. Kto mal chuť, mohol si zmerať svoje sily na prekážkovej

dráhe alebo naháňať loptu (vraj sa to volá futbal, ale to na škol-skom dvore bolo oveľa zábavnejšie :-). Tí menej športovo zdatní alebo športom unavení si mohli oddýchnuť pri tvorivých činnos-tiach: modelovať, dekorovať tašku, robiť obrázky pomocou koráli-kov a žehličky, či len tak si kresliť. Na záver prišla vybíjaná – učiteľia a rodičia proti deťom. Vidieť prváčence hrajuce túto hru prvýkrát bolo niečo úžasné. Ocenili to aj rodičia, ktorí (síce tesne, ale pred-sa) prehrali.

A čo dodať na záver? Som rada, že sa konajú oslavy. Som rada, že sa vždy nájdu ľudia, ktorí sa prídu zabaviť, porozprávať a pre-žiť veselý čas v škole. Dúfam, že o rok sa na oslave nášho patróna stretne opäť.

Veselé tekvičkovanie

Text a snímka: Drahoslava Weingreen

K tradičnej jesennej výzdobe patria obľúbené aranžmány z tekvic. Naši predkovia túto jedlú plodinu pestovali hlavne pre jej jednoduché spracovanie a lahodnú chuť. Po vinobraní, v čase „dušičiek“, zúročili aj jej tvrdý obal. Rozprávali si strašidelné príbehy, tekvice vyrezávali do rôznych bizarných tvarov a postavili ich na piedestle s horiacim plamienkom sviečky. Verili, že svetlo ich ochráni pred nadchádzajúcou hrozbou tmavých dní či zlými duchmi.

Deti v ŠKD pri ZŠ K. Brúderovej nadviazali na tradíciu zdobenia tekvic v modernejšom duchu a aj tvorivé dielne prispôbili svojmu veku. Vyrezávanie z bezpečnostných a hygienických dôvodov vynechali, ale o radosť z tvorby určite neprišli. Počas celého tekvičkovania nad nimi držal patronát Klub rodičov a detí Vajnory a pani vychovávateľky. Fantázii sa medze nekládli, pod detskými rukami vznikali veselé i hrôzostrašné tekvicové postavičky. Na dovtvorenie malých výtvarníkov využívali prírodný materiál, opadané listy v tónoch farby jesene, borovicové šišky, halúzky a gaštany. Tekvi-

ce boli nepoddajné a tvrdé, ale deti sa nevzdávali a pomocou lepiacej pištole vytvárali technikou lepenia nezvyčajné ozdobné doplnky. Októbrové slniečko v ten deň kreatívnemu podujatiu veľmi prialo, deti na tekvice maľovali zubaté úsmevy od ucha k uchu. Predbiehali sa v tom, komu sa podarí vykúzliti najzaujímavejší výtvor. Navzájom si nezabudli ani pomáhať, žičlivo si vymieňali pomôcky a tešili sa zo spoločne vykonanej výstavy, ktorú na záver inštalovali vo vnútrobloku školy.

Šarkaniáda

Text a snímka: Drahoslava Weingreen

Ked začne fúkať priaznivý jesenný vietor, kto by odolal pretekom v púšťaní šarkanov? Lietanie papierových drakov v povetrí fascinuje snáď každého.

ŠKD pri ZŠ K. Brúderovej je priaznivcom Šarkaniády už dlhoročne, ani táto sezóna nevyšla nazmar. Do klubového podujatia sa zapojili všetky oddelenia, deti ostošeť behali na rôznych vhodných priestranstvách v okolí školy so svojimi pestrofarebnými šarkanmi, ktoré plachtili v povetrí nad celými Vajnormi. Koho šarkan vyletel najvyššie, ten sa cítil najviac poctený. Deti od úžasu híkali a skákali od radosti. Pozorovali prúdenie vzduchu a smer vetra počas behu, snažili sa vystihnúť pravý okamih, aby sa šarkanovi podarilo vzlietnuť. Čím rýchlejšie a dlhšie dokázali bežať, tým viac sa šarkan udržal na oblohe. Na svoje si teda prišli hlavne vytrvalí bežci, ale týmto zážitkovým učením sa deti jednoduchou formou zoznámili s prírodnými úkazmi vetra a s princípom lietania. Nedali sa zahabiť ani malí dizajnéri, počas esteticko-výchovnej činnosti si šarkany zaujímavo vymaľovali, vystrihli a vyrobili.

Niektoré deti priniesli obrovské šarkany v tvare orla, žraloka, medúzy, rozprávkového draka, slniečka. Ako to už býva, v zápale hry sa lietajúcim šarkanom nevyhli ani menšie havárie, pár sa ich zamotalo do seba, a nie a nie sa rozuzliť. Na pomoc museli veru prísť aj nožnice. Zárok sa podaril a šarkany, dúfajme, poletia v najlepšej forme opäť o rok.

Beseda so spisovateľom

Text: Drahoslava Weingreen

Svoju novú knihu Čipkovaný tato prišiel do 2. B triedy predstaviť známy herec a spisovateľ Igor Adamec, ktorý má v súčasnosti na konte už desiatky kníh pre deti a dospelých. Rodičia našich žiakov si ho pamätajú ako Kakaovníka z televízneho programu, v ktorom pravidelne zabával deti.

Kniha Čipkovaný tato je spomienkou na jeho otca a detstvo na jednom bratislavskom sídlisku. Inšpiroval ho tiež život jeho vlastných detí, ktorým rozprával vlastné vymyslené príbehy, aby rýchlo a spokojne zaspali.

Igor Adamec si k našim druhákovi vytvoril priateľský vzťah, otázok a odpovedí bolo neúrekom. Žiaci chceli poznať informácie o vzniku knihy, kde sa vlastne vyrába.

Padla preto vtipná otázka, akoby vystrihnutá z biológie: „Ako sa rozmnožuje kniha?“ Igor nezaprel v sebe komika a s humorom podotkol: „Hm, neviem, ako sa kniha rozmnožuje, ale viem, ako sa rodí.“ A poskytol žiakovi vysvetlenie celého procesu výroby kníh, od prvého pilotného výtlačku, až po voňavé, nové veľké množstvo kusov dovezených z tlačiarne do kníhkupectva. Zaujímavú besedu zakončila spontánna autogramiáda.

Exkurzia na letisku M. R. Štefánika

Text: Mgr. Ľubica Figurová Snímka: archív školy

V októbri sa žiaci niektorých tried zúčastnili exkurzie na letisku M. R. Štefánika. Túto akciu pomohli zorganizovať rodičia žiakov IV. B, ktorí na letisku pracujú. Deti, menšie i staršie, boli nedočkávané, pretože tentokrát mali možnosť pozrieť si aj tie priestory letiska, ktoré cestujúcim nie sú sprístupnené. Pri prechode cez hlavný terminál všetkých prekvapila prísna bezpečnostná kontrola. Nasledovala preprava špeciálnym letiskovým autobusom do priestoru, kde odbavujú cestujúcich, ďalšia zastávka - návšteva letky MV SR a možnosť vidieť vládny špeciál i hangár spoločnosti ATB, kde sa upravujú a opravujú lietadlá.

O svojej práci zaujímavo rozprával pracovník biologickej stanice, ktorá slúži na chov dravcov či psov na plašenie krdlov vtákov (aby nenastal stret lietadiel s vtákmi), aj hasiči, ktorí zasahujú v nebezpečných situáciách.

Najväčším prekvapením a zážitkom pre školákov bola možnosť vidieť prácu zamestnancov v riadiacej veži a priamo z veže sledovať pristávanie lietadla. Záver spestrila ukážka výcviku psov.

Žiaci tak spoznali mnohé profesie a možno z nich vyrastú noví pracovníci letiska.

Zapojili sme sa do EDUdramy

Text: PaedDr. Ivona Hološová, PhD.

Snímky: archív školy

Mnohé triedy z našej Základnej školy Kataríny Brúderovej sa v priebehu mesiacov september a október zúčastnili na veľmi zaujímavom a inšpiratívnom cykle programov pod názvom Čítanie v akcii, ktoré pripravilo a realizovalo občianske združenie EDUdrama. Jednotlivé príbehy odohrávané pre každú triedu samostatne boli prezentované v priestoroch vajnorskej knižnice. Za možnosť takejto spolupráce sa aj touto cestou chceme poďakovať pani Helene Paulenovej, ktorá nás už roky v knižnici sprevádza a vedie ju. Prostredníctvom príbehu Múr - Ako som vyrastal za železnou oponou od autora Petra Sísa sa žiaci presunuli do Československa pred rokom 1989 a zistili, aké to bolo nemôcť sa slobodne rozhodovať alebo povedať vlastný názor.

Občianske združenie plánuje aj v budúcnosti podobné vzdelávacie podujatia, ktoré sú pre deti zdrojom poznania a inšpirácie aj do bežného života.

Vajnorské deti v rakúskej čokoládovni

Text: Drahoslava Weingreen

Sladké pokušenie čokolády sa rozhodli ochutnať deti z ŠKD v ZŠ K. Brúderovej v rakúskom Hauswirthe. Továrňu na čokoládu tam má dlhú tradíciu, existuje už od roku 1949, kedy Franz Hauswirth otvoril vo Viedni svoju cukráreň.

Deti si v továrni najprv pozreli dokumentárny film, v ktorom sa dozvedeli podrobnosti o vzniku, priebehu a súčasných zmenách výroby. Uvideli zábery, ako sa firma Franza Hauswirtha postupne rozrastala a ako majiteľ presunul výrobu čokolády do svojej obce Kittsee. Po ňom vedenie firmy prevzal jeho syn a od roku 2006 vedú firmu už jeho vnuci, Roman a Peter Hauswirthovci. Deti sa zoznámili s jednotlivými druhmi čokoládových výrobkov, ktoré má továrňu v ponuke aj pre detské vyberavé jazýčky. Zaujalo ich, že nosným tovarom sú hlavne osvedčené banány v čokoláde a bobuľové či iné ovocie s čokoládovou polevou, ako sú maliny,

čučoriedky, višne, marhule, slivky a figy. Ovocie pochádza z miestneho zberu, takže je vždy čerstvé.

Po absolvovaní filmového dokumentu prešli deti spolu s pánom prevádzkarom priamo do výrobných hál. Továrňu mala tri poschodia ohraničené schodiskom a preskleným zábradlím, cez ktoré mohli deti sledovať šikovnú prácu zamestnancov a rýchlosť fungujúcich pracovných liniek. Opojené sladkastou vôňou šíriacou sa vo všetkých miestnostiach, trochu ohučané hukotom výrobných strojov, deti so záujmom pozorovali plnenie rozličných bonboniér. Ani netušili, že vo firme pracuje 120 zamestnancov a ročne sa v továrni vyrobí približne 2000 ton čokolády. No fakt, že čokoláda sa vyrába z kakaových bôbov získaných na tropických plantážach, už vedeli.

Samozrejme, najviac sa deti tešili do predajne, kde si mohli zakúpiť rozličné čokoládové figúrky, orieškové dezerty, kokosové bonbóny, mentolové guľičky a banánové rožky. Nákupy boli naplánované v rozumnom rozpočte, takže všetky deti odchádzali spokojné a usmiate.

Čo hovorí kronika Prešporská obec Vajnory (14)

Zdroj: V. Fekete: Prešporská obec Vajnory (kronika)

Vajnory v minulých storočiach zažili rôzne viac či menej tragické udalosti, príčinou ktorých boli najčastejšie požiare. Zasažovali hlboko do osudov i povedomia obyvateľstva, ktoré nemalo nástroj ani fyzické prostriedky na ich potlačanie. Nutnosť vyrovnáť sa s touto skutočnosťou vyústila do zakladania hasičských spolkov, ktoré sa stali jednou z najvážnejších súčastí života obcí. Vajnory neboli výnimkou. Obyvateľstvo a najmä vedenie obce pristúpilo k založeniu prvého tunajšieho spolku s plnou vážnosťou i zodpovednosťou.

Obyvatelia Vajnor, poučení predchádzajúcimi či už malými, alebo veľkými požiarimi v obci, ktoré všetky narobili škody či už na súkromnom, alebo na verejnom majetku, s radosťou privítali zakladanie Dobrovoľných hasičských spolkov, ktoré sa započali utvárať najprv na Záhorí. Keďže našli živnú pôdu aj na blízkom okolí, teda aj vo Vajnoroch, kde zakladajú tiež Dobrovoľný hasičský spolok. Stáva sa tak podľa záznamov už 14. septembra 1889, ale stanovy sa schválili a vôbec činnosť spolku sa začala až 20. júla 1890.

A že to brali vážne, dosvedčuje tá skutočnosť, že sa postavila do čela tohto spolku skupina vážených občanov obce z bohatších vrstiev obyvateľstva a práve toto zavážilo dôležitosť tohto spolku.

Tak sa stáva jeho prvým predsedom sám richtár obce veľmi agilný a dobrý organizátor aj v ostatných verejných záležitostiach Štefan Pilný, nar. 1848.

Prvým veliteľom je ustanovený Štefan Zeman r. 1851, pokladníkom Jozef Krištof r. 1868, strojníkom Michal Bednár r.1856 a naostatok nepostrádateľný trubač „hornist“ Matej Antalic r. 1874 (59).

Začínali skromnou výzbrojou. Obec im mohla zo svojich skromných finančných prostriedkov zakúpiť len jednu ručnú striekačku. Pri samotných požiaroch však pomáhali všetci obyvatelia obce, bez rozdielu veku a pohlavia. Každý z nich po vyhlásení požiaru miestnym trubačom prišiel k ozná-

menému miestu požiaru a vzal si náradie, aké mal poruke: vidly, vedro, lopatu a aktívne sa zapojil do hasenia požiaru. Neskôršie vedenie obce zakúpilo ďalšiu výzbroj. Spolok získaval stále na vážnosti, hlásili sa doňho ďalší členovia. Zlepšila sa aj organizácia samotného spolku. Jej stanovám sa podriadili takmer všetci obyvatelia Vajnor. Napríklad majiteľom konských záprahov sa každý týždeň vyvesila z uličnej strany na dom tabuľka z označením „Povinnosť záprahu“. Majitelia koní to rešpektovali tak, že po ohlásení požiaru sa hlásili ako prví na odvoz striekačky z hasičského depa k miestu požiaru.

Postupne spoločnými silami, v rámci pravidelného výcviku členov, disciplínou obyvateľstva a samotnou prevenciou sa v ďalších rokoch zachránili veľké hodnoty majetku.

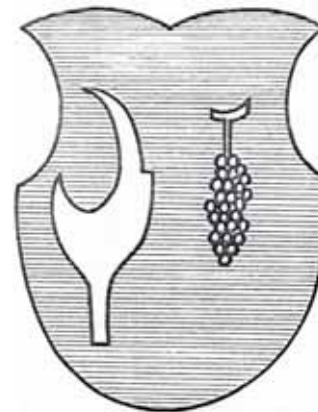
Je zaujímavé, že v prvom roku založenia spolku ich zastihla živelná pohroma. Malý Dunaj sa vyliadol zo svojho koryta (uvádza to vo svojej knihe aj Anton Václavík) smerom do chotára obce dvomi prúdmi a zaplavili polia Hadové, Fafrúny, Šajbu, Silnicové a Silnice (terajšie letisko Bratislava). O tejto záplave svedčili ešte prednedávnom, ba ešte aj dnes, v týchto miestach preliachiny a priehlbiny, ktoré tam zanechala tečúca voda počas povodne.

Treba poznamenať, že stanovy spolku sa schaľovali nie výborom hasičského spolku, ale obecným výborom a tkzv. obecnou radou, do ktorej vtedy patrili ako už bolo spomínané najdôležitejší občania, ktorí ako iné mali väčší majetok.

Vo Vajnoroch sa v roku 1895 uskutočňuje renovácia kostola s tým, že tento bol oproti pôvodnému stavu z roku 1771 zväčšený prístavbou novej lode a tak už podľa tohto stavebného stavu je takto zachytený v súpise Pamiatok na Slovensku:

– jednolodový priestor s polygonálne uzavretou svätynou a vežou vstavanou do hlavnej fasády na osi kostola. Svätyná zaklenutá dvomi polami krížovej rohovej klenby so strednými svorníkmi, dosahujúce na oválne skrútené prípory konzolového typu. Loď zaklenutá siedmimi polami pruskej klenby s medziklenbovými pásmi, dosedajúcimi na vstavané piliery s rímsovými hlavicami.

– Exteriér kostola je členený lizénovým rámom. Veža je ihlanová bez krytiny a má

v hladkých plochách trupu strielne. Vnútorne zariadenie kostola je pseudorománskeho z konca 19. storočia. Hlavný oltár je trojdielny s nikami v ktorých sú sochy: v strede socha sv. Ladislava uhorského, na ľavej strane socha sv. Jána Nepomuckého a na pravej strane socha sv. Alžbety bratislavskej.

- Na ľavej strane v bočnom oltári obraz Nebevzatia Panny Márie, na pravom bočnom oltári obraz sv. Rodiny Nazaretskej. V strede kostolnej lode oproti hlavnému vchodu oltár Božského srdca.
- Kalichy: z 19. storočia, striebro, zdobený rytým kvetom a listom, neokorok z roku 1858, pozlátené striebro zdobenej tepaným dekorom listovca a kartušiach so symbolmi umučenia.
- Monštrancie: prvý luisézna z konca 18. storočia, pozlátená striebrom, zdobená tepaným dekorom kvetov rokaja, ďalej festoňmi a akantom, neorok. Taktiež znázorňujú symboly umučenia.

Na Vajnorskom chotári sa pri tom spomínajú mimo dediny v 18. storočí kaplnky a to Panny Márie (spomína sa už v roku 1518), ďalej Krista Pána a ďalšie s týmto popisom: – sv. Jána Nepomuka, barokový sloh postavený v polovici 18. storočia. Je to malý jednolodový interier s tromi klenbami a ikonami Oltár je vybavený v rámci menzy s barokom a obrazom svätca. Ďalej nachádzame v obci kaplnku sv. Urbana patróna vinohradníkov, dnes už obstavenú novými domami na Rybníčnej ulici, podobne ako aj kaplnku sv. Vendelína, patróna stád, taktiež v Uhliskách. Je tu ešte aj socha sv. Floriána uprostred obce, je klasicistického typu a je postavená v roku 1832 (60).

Jazykovo neupravené, doslovný prepis z kroniky Prešporská obec Vajnory.

XVIII. REPREZENTAČNÝ PLES MČ BRATISLAVA-VAJNORY

Pozývame vás na XVIII. Reprezentačný ples
mestskej časti Bratislava-Vajnory,
ktorý sa bude konať

**4. FEBRUÁRA 2023
V DOME KULTÚRY,
POD LIPAMI 2, VAJNORY**

V CENE VSTUPENKY:

prípitok, predjedlo, hlavné jedlo,
polnočná večera, víno, dezert, káva a nealko.

REZERVÁCIA A PREDAJ VSTUPENIEK:

v úradných hodinách od 9. 1. 2023
na Miestnom úrade Bratislava-Vajnory,
referát kultúry športu a zahraničných vzťahov.

Tel: 02/212295235,

Matej Farbula
0902 717 413,

e-mail: farbula@vajnory.sk,

Iveta Sušková

0911 4569 45,

e-mail: suskova@vajnory.sk

Podpis memoranda o spolupráci s Ekonomickou univerzitou

Text a snímka: redakcia

Ekonomická univerzita v Bratislave zastúpená rektorom prof. Ing. Ferdinandom Daňom, PhD. a Mestská časť Bratislava-Vajnory zastúpená starostom Ing. Michalom Vlčekom, podpísali 12. decembra 2022 Memorandum o spolupráci a porozumení. Na stretnutí bol prítomní: dekan Obchodnej fakulty Ekonomickej univerzity v Bratislave doc. Ing. Peter Drábik, PhD., MSc., vicestarostka Mestskej časti Bratislava-Vajnory Ing. Soňa Molnárová a za Univerzitu tretieho veku Ekonomickej univerzity Bratislava PaedDr. Janka Chládecká, PhD., MBA a Ing. Mária Šajmírová.

„Teší ma, že spolupráca medzi Ekonomickou univerzitou v Bratislave a Mestskou časťou Bratislava-Vajnory. Naša spolupráca už niekoľko rokov má nadštandardný charakter s dobrými zmysluplnými výsledkami. Memorandum je iba potvrdením toho, čo už existuje a zároveň veľkým záväzkom, aby sme pokračovali v našich spoločných aktivitách v prospech oboch zmluvných strán“, povedal rektor prof. Ing. Ferdinand Daňo, PhD.

„Naše Vajnory si uvedomujú nezastupiteľný význam vzdelávania a prepojenie s praxou, preto sa tešíme našej spolupráci a považujeme ju za mimoriadne dôležitú cennú a úspešnú,“ uviedol starosta Mestskej časti Bratislava-Vajnory Ing. Michal Vlček. Spolupráca ho teší o to viac, pretože je absolventom Ekonomickej univerzity v Bratislave a má možnosť vďaka spoločným aktivitám prísť na svoju „alma mater“.

Už druhý krát sme v rámci spolupráce otvorili študijnú skupinu Univerzity tretieho veku vo Vajnoroch, ktorej garantom vždy bola Obchodná fakulta Ekonomickej univerzity v Bratislave zastúpená doc.

Ing. Petrom Drábikom, PhD., MSc., dekanom Obchodnej fakulty Ekonomickej univerzity v Bratislave. Vajnory už majú prvých absolventov Univerzity tretieho veku a absolvovali prvé promócie. Spoločný príbeh pokračuje aj v tomto akademickom roku. Spolupráca v oblasti celoživotného vzdelávania bude zameraná na záujmové vzdelávanie a iné mimo výučbové aktivity určené pre seniorov. Memorandum deklaruje, že obaja jeho partneri nielen slovami, ale aj konkrétnymi činmi podpora rozvoj občianskej participácie na správe Mestskej časti Bratislava-Vajnory. Podpis memoranda je v súlade s misiou Ekonomickej univerzity v Bratislave v akcente na podporu rozvoja vedomostnej spoločnosti v Slovenskej republike.

MESTSKÁ ČASŤ BRATISLAVA-VAJNORY V ROKU 2022

V zimných mesiacoch sme mali ľadovú plochu

Na jar krásne rozkvitli tulipány

Darilo sa aj vajnorskej včelnici

Inštalovali sme nápis Vajnory

Pokračujeme v Univerzite tretieho veku

Veľkolepo sme otvorili kultúrne leto

Vajnorský ornament sme ponúkli na olympiáde

Po dvoch rokoch sa uskutočnili Vajnorské dožinky

Vyrástla prístavba Základnej školy Kataríny Bruderovej